

TURİZMİ TEŞVİK KANUNU¹²³⁴

Kanun Numarası : 2634
Kabul Tarihi : 12/3/1982
Yayımlandığı Resmî Gazete : Tarih: 16/3/1982 Sayı: 17635
Yayımlandığı Düstur : Tertip: 5 Cilt: 21 Sayfa: 262

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam ve Tanımlar

Amaç:

Madde 1 – Bu Kanunun amacı; turizm sektörünü düzenleyecek, geliştirecek, dinamik bir yapı ve işleyişe kavuşturacak tertip ve tedbirlerin alınmasını sağlamaktır.

Kapsam:

Madde 2 – Bu Kanun, turizm hizmeti ile bu hizmetin gereği kültür ve turizm koruma ve gelişim bölgeleri ve turizm merkezlerinin tespiti ile geliştirilmelerine, turizm yatırım ve işletmelerinin teşvik edilmesine, düzenlenmesine ve denetlenmesine ilişkin hükümleri kapsar.

Tanımlar:

Madde 3 – Bu Kanunda yer alan;

a) Bakanlık: Kültür ve Turizm Bakanlığını,

b) **(Değişik: 18/7/2021-7334/1 md.)** Kültür ve Turizm Koruma ve Gelişim Bölgeleri: Turizm hareketleri ve faaliyetleri yönünden önem taşıyan veya doğal, tarihî ve kültürel değerlerin yoğun olarak yer aldığı, korunması ve geliştirilmesinde kamu yararı bulunan yörelerde, koruma kullanma dengesi gözetilerek sektörel kalkınmanın sağlanması ve turizm sektörünün plânlı ve kontrollü gelişiminin sağlanması amacıyla yeri, mevkii ve sınırları Cumhurbaşkanı kararıyla tespit ve ilân edilen alanları,

c) **(Mülga: 24/7/2003-4957/1 md.)**

d) **(Değişik: 18/7/2021-7334/1 md.)** Turizm Merkezleri: Kültür ve turizm koruma ve gelişim bölgeleri dışında kalmakla birlikte, bu bölgelerin niteliğini taşıyan, turizm hareketleri

¹ Bu Kanunla belirlenen veya belirlenecek olan yerlerde, 3/5/1985 tarih ve 3194 sayılı Kanunun bu Kanuna aykırı olmayan hükümlerinin uygulanması, anılan 3194 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinde hükme bağlanmıştır.

² Bu Kanunun, 4/4/1988 tarih ve 320 sayılı Milli Piyango İdaresi Genel Müdürlüğü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'ye aykırı hükümleri mezkûr KHK' nin 58 inci maddesi ile yürürlükten kaldırılmıştır.

³ Bu Kanun çerçevesinde çıkarılan kararnameler eki krokilerde belirtilen yerlerdeki düzenlemeler için 19/10/1989 gün ve 383 sayılı KHK'nin geçici 1 inci maddesine bakınız.

⁴ Bu Kanunda geçen “turizm bölgeleri” ve/veya “turizm alanları” ve/veya “turizm merkezleri” ibareleri, 24/7/2003 tarihli ve 4957 sayılı Kanunun 8 inci maddesiyle “kültür ve turizm koruma ve gelişim bölgeleri ve turizm merkezleri” olarak değiştirilmiştir.

ve faaliyetleri açısından öncelikle geliştirilmesinde kamu yararı bulunan orman vasıflı olanlar dâhil Hazine taşınmazları ile tescili mümkün olan Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerlerde yeri, mevkii ve sınırları Cumhurbaşkanı kararıyla tespit ve ilân edilen alanları,

e) Turizm İşletmeleri: Türk veya yabancı uyruklu, gerçek veya tüzel kişilerce birlikte veya ayrı ayrı gerçekleştirilen ve turizm sektöründe faaliyet gösteren ticari işletmeleri,

f) Turizm Yatırım Belgesi: Turizm sektöründe yatırım yapana tespit edilen yatırım dönemi için Bakanlıkça verilen belgeyi,

g) **(Değişik: 18/7/2021-7334/1 md.)** Turizm İşletmesi Belgesi: Basit konaklama tesisleri hariç olmak üzere, turizm sektöründe faaliyet gösteren turizm işletmelerine Bakanlıkça verilen belgeyi,

h) Belgeli Turizm Yatırım veya İşletmeleri: Bakanlıkça belgelendirilmiş yatırım veya işletmeleri,

i) **(Değişik: 18/7/2021-7334/1 md.)** Deniz turizmi araçları: Deniz ve iç sularda gezi, spor ve eğlence amaçlı olarak turizm faaliyetinde bulunan gerçek ve tüzel kişilere ait özel yatları ve ticari faaliyetine esas olarak Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı tarafından düzenlenmiş belgeleri haiz ticarî yatları, kruvaziyer gemileri, günübirlik gezi teknelerini, dalabilir deniz araçlarını ve diğer deniz turizmi araçlarını,

j) **(Ek: 24/7/2003-4957/1 md.)** Kültür ve Turizm Koruma ve Gelişim Alt Bölgesi: 1/25.000 veya daha alt ölçekli plân ile belirlenen, içinde turizm türleri ile kültür, eğitim, eğlence, ticaret, konut ve her türlü teknik ve sosyal alt yapı alanlarından bir veya daha fazlasını kapsayan, kendi içinde alt alanlara ayrıştırılabilen arazileri,

k) **(Ek: 28/12/2006-5571/13 md.)** Deniz turizmi tesisleri: Münhasıran deniz turizmi araçlarına güvenli bağlama, karaya çekme, bakım, onarım ve sosyal hizmetlerden birkaçını veya tamamını sunan turizm tesislerini,

l) **(Ek: 28/12/2006-5571/13 md.; Değişik: 7/5/2008-5761/1 md.)** Sınıflandırma: Turizm işletme belgeli tesislerin asgari nitelikler, kapasite, fizikî özellikler, kullanılan malzeme standardı, işletme ve hizmet kalitesi ile personelinin nitelikleri ve eğitim düzeyi gibi ölçütlerinin, iki Bakanlık kontrolörü ile bir sektör temsilcisinin, sektör temsilcisinin bulunmadığı hallerde iki Bakanlık kontrolörünün yer aldığı Sınıflandırma Komisyonunca değerlendirilerek sınıfının Bakanlıkça belirlenmesini,⁵

m) **(Ek: 23/5/2019-7175/1 md.)** Personel lojmanı alanı: Bakanlıktan turizm işletmesi veya turizm yatırımı belgeli turizm tesislerinde çalışan personelin sadece konaklama ihtiyaçlarının giderilmesi ve yaşam kalitelerinin artırılması amacıyla; yardımcı hizmet ünitelerinin gerçekleştirilmesi için tahsis edilen, turizm tesisi için belirlenen alanın dışında kalan ve bu alana bitişik olmayan, denize cephesi bulunmayan ve imar planlarında bu amaçla ayrılan yerleri,⁶

n) **(Ek: 18/7/2021-7334/1 md.)** Basit konaklama turizm işletmesi belgesi: Geçici 11 inci madde kapsamında verilen belgeyi,

⁵ 23/5/2019 tarihli ve 7175 sayılı Kanunun 1 inci maddesiyle bu bentte yer alan “üç Bakanlık kontrolörünün” ibaresi “iki Bakanlık kontrolörünün” şeklinde değiştirilmiştir.

⁶ 25/10/2023 tarihli ve 7464 sayılı Kanunun 12 nci maddesiyle bu bentte yer alan “Bakanlık tarafından turizm tesisi yapılmak amacıyla yatırımcılara tahsis edilen taşınmazların üzerinde yer alan” ibaresi “Bakanlıktan turizm işletmesi veya turizm yatırımı belgeli” şeklinde, “turizm tesisi için tahsis edilen” ibaresi “turizm tesisi için belirlenen” şeklinde ve “ayrılan turizm tesis hizmet alanlarını” ibaresi “ayrılan yerleri” şeklinde değiştirilmiştir.

o) **(Ek: 18/7/2021-7334/1 md.)** Belge sahibi: Adına turizm belgesi düzenlenen gerçek veya tüzel kişileri,

p) **(Ek: 18/7/2021-7334/1 md.)** Turizm belgesi: Turizm yatırımı belgesi, turizm işletmesi belgesi ve basit konaklama turizm işletmesi belgesini,
İfade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Genel Hükümler

Kültür ve turizm koruma ve gelişim bölgeleri ve turizm merkezlerinin tespiti ve niteliği:

Madde 4 – (Başlığı ile Birlikte Değişik:18/7/2021-7334/2 md.)

Kültür ve turizm koruma ve gelişim bölgeleri ve turizm merkezlerinin tespitinde; ülkenin doğal, tarihî, arkeolojik ve sosyo-kültürel turizm değerleri ile turizm potansiyeli dikkate alınır.

Cumhurbaşkanınca kabul edilen yatırımlarda devlet yardımları hakkında kararda kültür ve turizm koruma ve gelişim bölgeleri için belirlenen istisna, muafiyet ve teşvik hükümleri turizm merkezleri hakkında da uygulanır.

Bakanlıkça uygun görülen kültür ve turizm koruma ve gelişim bölgelerinde alanın bütüncül bir anlayışla korunmasının, geliştirilmesinin, sosyal ve teknik altyapının gerçekleştirilmesinin ve işletilmesinin özel sektör iş birliği ile sağlanması amacıyla, Bakanlık tarafından adına tahsis yapılanların katılımıyla turizm hizmetleri yönetim birlikleri kurulmasında Bakanlık yetkilidir. Bu fıkranın uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça belirlenir.

Konaklama ve plaj işletmelerinin belgelendirilmesi ve diğer işlemler:

Madde 5 – (Başlığı ile Birlikte Değişik:18/7/2021-7334/3 md.)

Turizm sektöründe; bu Kanun ve diğer mevzuatta yer alan teşvik tedbirleri ile istisna, muafiyet ve haklardan yararlanabilmek için Bakanlıktan turizm yatırımı belgesi veya turizm işletmesi belgesi alınması zorunludur.

Belgeli yatırımların, Bakanlıkça belirlenen süreler içinde tamamlanarak işletmeye açılması zorunludur. Ancak, Bakanlıkça bu süre uzatılabilir.

Yetkili idare tarafından işyeri açma ve çalışma ruhsatı verilen konaklama işletmelerinin bu ruhsatı aldıkları tarihten itibaren altı ay içinde Bakanlıktan turizm işletmesi belgesi almaları zorunludur.⁷

Bakanlık tarafından turizm işletmesi belgesi iptal edilen konaklama işletmelerinin, iptal kararının tebliğ tarihinden itibaren altı ay içinde yeniden turizm işletmesi belgesi almaları zorunludur.⁷

Kamu kurum veya kuruluşlarının misafirhaneleri, vilayetler evi ve ordu evleri için Bakanlıktan turizm belgesi alınması zorunlu değildir.

⁷ 25/10/2023 tarihli ve 7464 sayılı Kanunun 13 üncü maddesiyle bu fıkralarda yer alan “bir yıl” ibareleri “altı ay” şeklinde değiştirilmiştir.

Konaklama içermeyen müstakil plaj işletmelerinin, işyeri açma ve çalışma ruhsatı almalarını takiben yedi gün içerisinde turizm işletmesi belgesi almak için Bakanlığa başvuru yapmaları ve başvuruyu takiben yapılacak denetim sonucunda varsa belirlenen eksikliklerini, tebligat tarihinden itibaren otuz gün içerisinde gidererek turizm işletmesi belgesi almaları zorunludur. Bakanlık tarafından turizm işletmesi belgesi iptal edilen plaj işletmelerinin, iptal işleminin tebliğ tarihinden itibaren otuz gün içinde turizm işletmesi belgesi almaları zorunludur. Bu fıkra kapsamında belgelendirilecek plaj işletmelerinin nitelikleri ve denetimlerine ilişkin konular Bakanlıkça yürürlüğe konulacak yönetmelikle belirlenir.

Bu maddede belirtilen süreler içerisinde turizm işletmesi belgesi alamayan konaklama ve plaj işletmeleri, işletmeye açılmaz ve faaliyette bulunamaz. Bu işletmelerin işyeri açma ve çalışma ruhsatı Bakanlıkça yapılan bildirim üzerine yetkili idare tarafından bir ay içinde iptal edilir ve faaliyetlerine son verilir. **(Ek cümle: 25/10/2023-7464/13 md.)** Bu fıkra kapsamında işyeri açma ve çalışma ruhsatı iptal edilen işletmelere yetkili idarece yeniden işyeri açma ve çalışma ruhsatı düzenlenmesi için tesisin belge alma koşullarını sağladığına dair Bakanlıktan alınan uygun görüş yazısının yetkili idareye ibrazı zorunludur.⁸

Butik oteller ve özel konaklama tesisleri hariç oda sayısı onbeş ve altında olan turizm işletmesi belgeli konaklama işletmeleri ile turizm işletmesi belgeli plaj işletmeleri 19 uncu madde hariç bu Kanuna, 24/4/1930 tarihli ve 1593 sayılı Umumi Hıfzısıhha Kanununun 178 inci maddesine, 5/1/1961 tarihli ve 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanununun 61 inci maddesine ve 8/6/1942 tarihli ve 4250 sayılı İspirto ve İspirtolu İçkiler İnhisarı Kanununun 9 uncu maddesine tabidir. Ancak bu işletmeler için 4250 sayılı Kanunun 9 uncu maddesinin ikinci fıkrasındaki mesafe şartı aranır.

Tahsisli kamu taşınmazları üzerinde yer alan tesisler için tahsis koşulları uygulanır.

Bakanlık tarafından, turizm sektörünün kalkınmasını ve planlı ve kontrollü şekilde gelişimini sağlamak amacıyla sosyal ve teknik altyapı hizmetlerinin karşılanması için kültür ve turizm koruma ve gelişim bölgesi ve turizm merkezlerinde bulunan konaklama tesislerinin tür veya kullanım kararı değişikliği ile kapasite artışı durumlarında yatırımcıdan sosyal ve teknik ve benzeri altyapıya katılım payı istenir.⁹

Doğal turizm kaynaklarının korunması ve kullanılması:

Madde 6 – Kültür ve turizm koruma ve gelişim bölgelerinde ve turizm merkezlerinde; Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerlerin kamu yararına korunmasına veya kamu yararına kullanılmasına katkıda bulunacak yapı ve tesisler, bu Kanunun 3 üncü maddesindeki

⁸ Anayasa Mahkemesinin 17/10/2024 Tarihli ve E: 2021/100, K: 2024/174 Sayılı Kararı ile bu fıkra iptal edilmiştir. Kararın Resmî Gazete’de yayımlanmasından başlayarak dokuz ay sonra (24/12/2025) yürürlüğe gireceği hüküm altına alınmıştır.

⁹ Anayasa Mahkemesinin 17/10/2024 Tarihli ve E: 2021/100, K: 2024/174 Sayılı Kararı ile bu fıkra iptal edilmiştir. Kararın Resmî Gazete’de yayımlanmasından başlayarak dokuz ay sonra (24/12/2025) yürürlüğe gireceği hüküm altına alınmıştır.

belgelere sahip olmak kaydıyla, tapu kaydı aranmaksızın 8 inci maddedeki koşullara uygun olarak, imar planlarına göre yapılabilir ve işletilebilir.

(Değişik ikinci fıkra: 18/7/2021-7334/4 md.) Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerlerde, bölgenin doğal ve kültürel özelliklerinin bozulmaması, turizm işletmelerine zarar verilmemesi, turizm yatırımı veya işletmesi belgesi alınması ve çevre kirliliğinin önlenmesine ilişkin tüm önlemlerin alınması ve 4/4/1990 tarihli ve 3621 sayılı Kıyı Kanununa uygun olması koşulu ile bu yerlerin kontrollü kullanımını sağlamak amacıyla Bakanlık tarafından, 8 inci maddeye göre, imar planı gerektirmeyen, sabit olmayan, kamuya yararlı, konaklama içermeyen, ücretsiz girişli günübirlik tesis yapılabilir. Bu fıkranın uygulanması ile ücretsiz girişli günübirlik tesis niteliklerine ilişkin usul ve esaslar, 37 nci maddenin (A) fıkrasının (3) numaralı bendine dayanılarak yürürlüğe konulacak yönetmelikle belirlenir.

(Ek fıkra: 18/7/2021-7334/4 md.) Ücretsiz girişli günübirlik tesis ile 9 uncu maddenin (b) bendinde belirtilen tesislerin Bakanlık tarafından yapılması halinde, ağaçlandırma ve bakım bedeli ile orman köylüleri kalkındırma geliri ve ücretsiz girişli günübirlik tesisin bütünüleyici unsuru olan denizle bağlantısını sağlayan kıyı kullanımlarında Devlet İhale Kanununun 75 inci maddesinden doğan bedeller ödenmez. **(Ek cümle: 3/11/2022-7420/10 md.)** Bakanlık tarafından yapılan ücretsiz girişli günübirlik tesisler, münhasıran Bakanlık Döner Sermaye İşletmesi Merkez Müdürlüğü (...) ¹⁰ tarafından işletilebilir, üçüncü kişilere devredilemez ve işlettirilemez. ¹¹

(Ek fıkra: 18/7/2021-7334/4 md.) 3621 sayılı Kanuna uygun olmak kaydıyla, yerleşim tasarım ve yönetim planı ile koşulları belirlenen, doğal çevre ile uyumlu, kalıcı yapı içermeyen, gerekli güvenlik tedbirleri alınan iyi donanımlı lüks çadırlarda gelişmiş hizmet sunan geçici lüks çadır tesisleri yapılması amacıyla kiralama yapılabilir. Tesis kapsamında yapılacak her türlü ünite, temelsiz ahşap platform üzerine, mümkün olan en az müdahaleyle, çevre dostu çadır malzemesi kullanılarak ve doğal ekosisteme uygun olarak yapılır. Bakanlığın belirlediği kriterlere uygun yapılmayan ve Bakanlıktan turizm işletmesi belgesi almayan tesisler işletmeye açılmaz. Bakanlıktan turizm işletmesi belgesi alınmasını müteakip, başka bir işleme gerek kalmaksızın onbeş gün içinde bu tesisler için işyeri açma ve çalışma ruhsatı verilir. Bu fıkra kapsamında sözleşmelerine aykırı olarak Bakanlığın belirlediği kriterlere uygun yapılmayan tesislerin kira sözleşmeleri feshedilir ve taşınmazın tahliyesi sağlanır. ¹²

Deniz, göl ve akarsular ile kıyıları, özelliklerini bozucu ve yıpratıcı şekilde kullanılamaz. Bu yerlerden kum, çakıl ve taş alınması gibi çeşitli şekillerde yararlanma 1738 sayılı Seyir ve Hidrografi Hizmetleri Kanununa göre Deniz Kuvvetleri Komutanlığının görüşü alınmak kaydıyla Bakanlığın iznine bağlıdır.

¹⁰ Anayasa Mahkemesinin 5/11/2024 Tarihli ve E: 2023/9, K: 2024/183 Sayılı Kararı ile bu fıkranın ikinci cümlesinde yer alan "...veya iştiraki şirketler..." ibaresi iptal edilmiştir.

¹¹ 3/11/2022 tarihli ve 7420 sayılı Kanunun 10 uncu maddesiyle bu fıkra da yer alan "Bakanlıkça ödenmez." ibaresi "ve ücretsiz girişli günübirlik tesisin bütünüleyici unsuru olan denizle bağlantısını sağlayan kıyı kullanımlarında Devlet İhale Kanununun 75 inci maddesinden doğan bedeller ödenmez." şeklinde değiştirilmiştir.

¹² Anayasa Mahkemesinin 17/10/2024 Tarihli ve E: 2021/100, K: 2024/174 Sayılı Kararı ile bu fıkranın üçüncü ve dördüncü cümleleri iptal edilmiştir. Kararın Resmi Gazete'de yayımlanmasından başlayarak dokuz ay sonra (24/12/2025) yürürlüğe gireceği hüküm altına alınmıştır.

Planlar:**Madde 7 – (Değişik: 24/7/2003-4957/2 md.)**

(Değişik birinci fıkra: 18/7/2021-7334/5 md.) Bakanlık; kültür ve turizm koruma ve gelişim bölgeleri ve turizm merkezleri içinde her ölçekteki planları yapmaya, yaptırmaya, re'sen onaylamaya ve tadil etmeye yetkilidir. Kültür ve turizm koruma ve gelişim bölgeleri ve turizm merkezleri içinde yer alan korunan alanlarda her ölçekteki plan teklifleri sadece Bakanlığa sunulur. İlgili kurul, kurum ve kuruluş görüşleri doğrultusunda Bakanlıkça incelenerek uygun görülen planlar, Çevre ve Şehircilik Bakanlığına gönderilir. Bu planlar, Bakanlık ile mutabakat sağlanarak Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca ilgili tabiat varlıklarını koruma bölge komisyon kararı da dahil en geç altı ay içinde sonuçlandırılır. Bu alanlarda, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından plan hazırlanması veya hazırlattırılması durumunda; Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca yapılacak onamaya esas olmak üzere Bakanlığın uygun görüşü alınır. 23/5/2019 tarihli ve 7174 sayılı Kapadokya Alanı Hakkında Kanun, 19/6/2014 tarihli ve 6546 sayılı Çanakkale Savaşları Gelibolu Tarihi Alanı Hakkında Bazı Düzenlemeler Yapılmasına Dair Kanun ve 18/12/1981 tarihli ve 2565 sayılı Askeri Yasak Bölgeler ve Güvenlik Bölgeleri Kanunu kapsamında kalan alanlar ile 18/11/1983 tarihli ve 2960 sayılı Boğaziçi Kanununda öngörünüm bölgesi olarak belirlenen alanlar, özel çevre koruma bölgeleri ve özelleştirme kapsam ve programına alınan alanlar bu fıkra kapsamı dışındadır.

Kültür ve turizm koruma ve gelişim bölgeleri ve turizm merkezlerinde Bakanlıkça yapılacak alt yapı ve plânlama işlemlerine esas olmak üzere diğer kamu kurum ve kuruluşlarından istenilen bilgi, belge ve görüş otuz gün içinde verilir. Bu süre sonunda istenilen bilgi, belge ve görüşün verilmemesi durumunda ilgili iş ve işlemler Bakanlıkça re'sen tesis edilebilir.¹³

Kültür ve turizm koruma ve gelişim bölgeleri ve turizm merkezlerinde diğer kamu kurum ve kuruluşlarınca yapılacak satış, bedelsiz devir, trampa, sınırlı ayni hak tesisi, tahsis, kiralama, sınır ilânı ve değişikliği işlemleri ile çevresel etki yaratacak alt yapı ve üst yapı projelerinden önce Bakanlığın olumlu görüşünün alınması gereklidir.¹³

(Ek fıkra: 18/7/2021-7334/5 md.) Turizm merkezleri ve kültür ve turizm koruma ve gelişim bölgelerinde onaylanacak alt ölçekli planlar ile belirlenecek turizm tesis alanı kullanımları için yatak kapasitesi belirlenmesi esastır.

(Ek fıkra: 18/7/2021-7334/5 md.) Kültür ve turizm koruma ve gelişim bölgeleri ve turizm merkezlerinde, özelleştirme kapsam ve programına alma işlemlerinden önce Bakanlığa bilgi verilir.

Bu maddenin uygulanması ile ilgili usul ve esaslar Bakanlıkça çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.

Taşınmaz malların turizm amaçlı kullanımı:

¹³ 18/7/2021 tarihli ve 7334 sayılı Kanunun 5 inci maddesiyle ikinci fıkrasında yer alan “3 ay” ibaresi “otuz gün” şeklinde değiştirilmiş, üçüncü fıkrasına “satış,” ibaresinden sonra gelmek üzere “bedelsiz devir, trampa, sınırlı ayni hak tesisi,” ibaresi eklenmiştir.

Madde 8 – A. Kültür ve turizm koruma ve gelişim bölgeleri ve turizm merkezlerinde bulunan, Bakanlık tarafından turizm amaçlı değerlendirilmesinde yarar görülen ve ilgili Bakanlığa bildirilen taşınmazlardan;¹⁴

(1) (Değişik: 7/5/2008-5761/2 md.) (Değişik birinci ve ikinci cümle: 23/5/2019-7175/2 md.) Kamu hizmetlerinde kullanılanlar ile üzerinde irtifak hakkı tesis edilenler hariç, Hazinesinin  zel mülkiyetinde bulunan taşınmazlardan  evre ve şehircilik Bakanlığınca uygun görülenler üç ay içerisinde tahsis edilir, bu süre içinde tahsisin yapılmaması veya olumsuz görüş bildirilmemesi halinde tahsis yapılmış sayılır. Tapuya tescili mümkün olan Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki tescil harici yerler ile kapanan yollar ve yol fazlaları ise talep tarihinden başlayarak en geç bir ay içinde Hazine adına tescil edilir ve tescili müteakip Bakanlığa aynı usulle tahsis yapılır. **(Ek cümle: 18/7/2021-7334/6 md.)** Mera, yaylak ve kışlaklar; ot bedeli taşınmazın yatırımcıya tahsisi aşamasında yatırımcı tarafından karşılanmak kaydıyla, 25/2/1998 tarihli ve 4342 sayılı Mera Kanunu hükümlerine göre tahsis ama ı değiştirilerek, sadece turizm amaçlı kullanılacağına ilişkin şerhli olarak Hazine adına tapuya tescil edilir ve tescili müteakip Bakanlığa tahsis edilir. Hazine mülkiyetinde yeterli alanın bulunmadığı durumlarda, 6831 sayılı Orman Kanununa göre orman sayılan yerlerden;¹⁵

a) Sağlık turizmine yönelik fizik tedavi tesisi veya rehabilitasyon merkezi tesislerini kapsayan konaklamalı tesisler yapılabilmesi için iklimsel ve çevresel zorunluluk bulunan,

b) Termal turizmine yönelik jeotermal kaynakları bulunan,

c) Kış turizmi kapsamında uygun yapı ve tesislerin yapılabileceği yeterli pist uzunluğunu ve gerekli rakımı sağlayan,

d) Eko-turizm kapsamında yer alan yayla turizmi, kırsal turizm ve benzeri turizm türlerine yönelik tesislerin yer alabileceği çevresel ve sosyal anlamda imkan sağlayan,

e) Golf turizmine yönelik olarak uygun iklim yapısı ve topografik özellikler dikkate alınarak uluslararası standartlara uygun tesisler gerçekleştirilmesine imkan sağlayan,

f) Kıyıların coğrafı ve fiziksel yapısı nedeniyle kumsallardan, doğal manzaradan, çevresel zenginlikten, biyolojik çeşitlilikten yararlanma bakımından alt yapı ve üst yapı tesisi konusunda kolaylık sağlayan,

g) Kruvaziyer ve yat gibi deniz turizmine yönelik olarak kıyıdan başka bir yerde gerçekleştirilmesi mümkün olmayan,

h) Uluslararası yarışmaların yapılabileceği turizm amaçlı spor tesisleri yapılabilmesi için uygun iklim yapısı veya coğrafı özellikler sağlayan,

yerler de Tarım ve Orman Bakanlığınca, bu fıkrada belirtilen usulle Bakanlığa tahsis

¹⁴ 23/5/2019 tarihli ve 7175 sayılı Kanunun 2 nci maddesiyle bu fıkrada yer alan “Kültür ve turizm koruma ve gelişim bölgelerinde ve turizm merkezlerinde Bakanlığın talebi üzerine, imar planları yapılmış ve turizme ayrılmış yerlerdeki taşınmaz mallardan;” ibaresi “Kültür ve turizm koruma ve gelişim bölgeleri ve turizm merkezlerinde bulunan, Bakanlık tarafından turizm amaçlı değerlendirilmesinde yarar görülen ve ilgili Bakanlığa bildirilen taşınmazlardan;” şeklinde değiştirilmiştir.

¹⁵ 18/7/2021 tarihli ve 7334 sayılı Kanunun 6 ncı maddesiyle bu bentte yer alan “iki ay” ibaresi “   ay” şeklinde değiştirilmiştir.

edilir.¹⁶

Bu Kanuna göre tahsis edilecek orman sayılan yerlerde;

a) Turizme tahsis edilecek alan, il genelindeki toplam orman sayılan yerlerin binde 5'ini geçemez.

b) Yapılaşmaya esas inşaat hakkı, emsal (E) 0.30'u geçemez.

c) Turizm yatırımı için tahsis edilen orman alanının üç katı kadar alanın ağaçlandırma bedeli ve ağaçlandırılan bu alanın üç yıllık bakım bedeli, yatırımcı tarafından Orman Genel Müdürlüğü hesabına, doğrudan belirtilen ağaçlandırma ve bakım işlerinde kullanılmak şartıyla gelir olarak kaydedilir ve kaydedilen tutar karşılığı ödenek öngörülür. Belirtilen bedelin yatırılmadığının tespiti halinde, yatırımcıya turizm yatırımı veya işletmesi belgesi verilmez.

(2) Kamu kuruluşlarına ait olanlar, talep tarihinden başlayarak en geç 2 ay içinde Hazine adına tapuya tescil ve Bakanlığa tahsis edilir. Devre ilişkin şartlar ve bedel, ilgili kuruluşlar ile Hazine arasında 6830 sayılı İstimlak Kanununun 30 uncu maddesine göre çözümlenir.

(3) Diğer gerçek ve tüzelkişiler ile vakıflara ait olup turizm işletmesi belgesine sahip olmayanlar, Bakanlıkça kamulaştırılarak, Hazine adına tapuya tescil ve tescil tarihinden başlayarak en geç 1 ay içinde Bakanlığa tahsis edilir. **(İptal ikinci cümle: Anayasa Mahkemesi'nin 29/1/2014 tarihli ve E.: 2013/108, K.: 2014/15 sayılı Kararı ile.) (...)** Uyuşmazlıkların çözümlenmemiş olması, arazinin turizm amaçlı kullanıma tahsisine engel sayılmaz.

(4) **(Ek:18/7/2021-7334/6 md.) (Değişik: 25/10/2023-7464/14 md.)** 9/8/1983 tarihli ve 2873 sayılı Millî Parklar Kanunu gereğince tespit ve ilân edilen yerlerde, ilgili Bakanlıkça belirlenen ve üzerinde turizm maksatlı konaklama tesisi bulunan veya konaklama tesisi yapılması uygun görülen alanları, uzun devreli gelişme planları ve gelişme planlarına uygun olarak, gelirleri Tarım ve Orman Bakanlığı döner sermayesine ait olmak üzere yatırımcılara tahsis etmeye sadece Bakanlık yetkilidir. Bu fıkra da belirtilen yerlerde sadece çadır ve karavan içeren kamp alanları yapılması ve işletilmesi amacıyla ilgili mevzuatı uyarınca ilgili kurum tarafından kiralama yapılabilir, bu şekilde kiralandan taşınmazların tahsis amacı ve kullanım şekli değiştirilemez.

(5) **(Ek:18/7/2021-7334/6 md.)** Kültür ve turizm koruma ve gelişim bölgeleri ve turizm merkezlerinde Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığınca uygun görülen yat limanlarının yapılması amacıyla yatırımcılara taşınmaz tahsis etmeye Bakanlık yetkilidir.

B. (A) fıkrasına göre tahsis edilen taşınmaz mallar yatırımcıya intikal ettirilinceye kadar, Hazinece Bakanlıktan bir ödeme talep edilmez.

C. **(Değişik: 7/5/2008-5761/2 md.)** Bakanlığın tasarrufuna geçen taşınmazların yatırımcılara tahsisi, kiralınması ve bunlar üzerinde irtifak hakkı tesisine ilişkin esaslar ile

¹⁶ 23/5/2019 tarihli ve 7175 sayılı Kanunun 2 nci maddesiyle bu bentte yer alan "yerler talep tarihinden başlayarak en geç bir ay içerisinde Çevre ve Orman Bakanlığınca, Bakanlığa tahsis edilir." ibaresi "yerler de Tarım ve Orman Bakanlığınca, bu fıkra da belirtilen usulle Bakanlığa tahsis edilir." şeklinde değiştirilmiştir.

süreler, bedeller, hakların sona ermesi ve diğer şartlar, saydamlık, güvenilirlik, eşit muamele, kamu kaynaklarının etkin ve verimli kullanımı ilkeleri doğrultusunda Bakanlık, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ile Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından 8/9/1983 tarihli ve 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu ile 31/8/1956 tarihli ve 6831 sayılı Orman Kanunu hükümlerine bağlı olmaksızın müştereken tespit edilir.¹⁷

D. (Değişik: 7/5/2008-5761/2 md.) Bakanlığın tasarrufuna geçen taşınmazları (C) fıkrası uyarınca tespit edilmiş olan şartlarla Türk ve yabancı uyruklu gerçek ve tüzel kişilere tahsis etmeye Bakanlık yetkilidir. Bu taşınmazlar üzerinde bağımsız ve sürekli nitelikli üst hakları dahil olmak üzere irtifak hakkı tesisi ve bunlardan alt yapı için gerekli olanlar üzerinde, alt yapıyı gerçekleştirecek kamu kurumu lehine bedelsiz irtifak hakkı tesisi, Bakanlığın uygun görüşü üzerine, Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca belirlenen koşullarla ve bu Bakanlık tarafından yapılır.¹⁷

E. Kültür ve turizm koruma ve gelişim bölgelerinde ve turizm merkezlerindeki taşınmaz malların iktisabı, 442 sayılı Köy Kanunu ile, 2644 sayılı Tapu Kanununda yer alan yabancı uyruklularla ilgili tahditlerden Cumhurbaşkanı kararı ile istisna edilebilir.¹⁸

F. Kültür ve turizm koruma ve gelişim bölgelerinde ve turizm merkezleri dışında kalan ve imar planları ile turizme ayrılan yerlerdeki taşınmaz mallara da, Bakanlığa bu bölgelerde yatırım yapmak maksadıyla müracaat vaki olduğunda, Bakanlığın talebi üzerine bu madde hükümleri uygulanır.¹⁹

(1) (Ek: 18/7/2021-7334/6 md.) Kültür ve turizm koruma ve gelişim bölgeleri ve turizm merkezleri dışında kalan ve imar planları ile turizm amaçlı kullanıma ayrılan;

a) Kamu hizmetlerinde kullanılanlar ile üzerinde irtifak hakkı tesis edilenler hariç, Hazinesinin özel mülkiyetinde bulunan taşınmazlar, tapuya tescili mümkün olan Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki tescil harici yerleri,

b) Jeotermal suyun kullanımına yönelik turizm amaçlı kullanıma konu edilebilecek Hazinesinin özel mülkiyetinde bulunan taşınmazlar ile Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan yerleri,

konaklama tesisleri yapılmak amacıyla yatırımcılara tahsis etmeye münhasıran Bakanlık yetkilidir. Bu yerlerin Bakanlığın tasarrufuna alınması ile Bakanlık tarafından yatırımcılara tahsis edilmesinde bu madde hükümleri uygulanır.

G. (Değişik: 24/7/2003-4957/3 md.) Kültür ve turizm koruma ve gelişim bölgeleri ve turizm merkezlerinde kamu kuruluşlarına ait turizm, eğitim ve dinlenme maksatlı tesisler ile

¹⁷ 18/7/2021 tarihli ve 7334 sayılı Kanunun 6 ncı maddesiyle (C) fıkrasında yer alan yer alan “Maliye Bakanlığı ve Çevre ve Orman Bakanlığı” ibaresi “Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ile Tarım ve Orman Bakanlığı” şeklinde, (D) fıkrasında yer alan “Maliye” ibaresi “Çevre ve Şehircilik” şeklinde değiştirilmiştir.

¹⁸ 2/7/2018 tarihli ve 700 sayılı KHK’nin 68 inci maddesiyle, bu fıkarda yer alan “Bakanlar Kurulu” ibaresi “Cumhurbaşkanı” şeklinde değiştirilmiştir.

¹⁹ Bu fıkarda yer alan “Turizm bölgelerinde, turizm alan ve turizm merkezleri” ibareleri 24/7/2003 tarihli ve 4957 sayılı Kanunun 8 inci maddesi gereğince değiştirilmiş ve fıkra metni “Turizm bölgelerinde, turizm alan ve turizm merkezleri dışında kalan ve imar planları ile turizme ayrılan yerlerdeki taşınmaz mallara da, Bakanlığa bu bölgelerde yatırım yapmak maksadıyla müracaat vaki olduğunda, Bakanlığın talebi üzerine bu madde hükümleri uygulanır.” şeklinde iken metne işlendiği şekilde değişmiştir.

araziler üzerindeki tahsisler, Bakanlığın teklifi ve Çevre ve Şehircilik Bakanlığının uygun görüşü üzerine tahsisi yapan idarece kaldırılır ve tasarruf hakları Bakanlığa verilir.²⁰

H. (Ek: 24/7/2003-4957/3 md.) (Değişik: 18/7/2021-7334/6 md.) Kültür ve turizm koruma ve gelişim bölgesinin tamamı veya planlarla belirlenmiş alt bölgeleri veya bir veya birden fazla parselleri, plan amaçlarına uygun olarak Bakanlıkça tahsis edilebilir. Bölgenin tamamının veya alt bölgenin tek bir ana yatırımcıya tahsisi için yapılan başvuruların tamamı Cumhurbaşkanlığı tarafından değerlendirilerek seçilen yatırımcıya ön izin verilmesine ve ön izin koşullarına karar verilir. İşlemler, ön izin koşullarına göre Bakanlıkça yürütülür. Bu taşınmazlar üzerinde ana yatırımcı lehine bağımsız ve sürekli nitelikli üst hakları dahil olmak üzere irtifak hakkı tesisi Bakanlığın uygun görüşü üzerine, Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca belirlenen koşullarla ve bu Bakanlık tarafından yapılır. Bu fıkra kapsamında ana yatırımcıya ve alt yatırımcılara taşınmaz tahsisi işlemlerine ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça belirlenir.²¹

Kültür ve turizm koruma ve gelişim bölgelerinde; Çevresel Etki Değerlendirmesi Olumlu Kararı veya Çevresel Etki Değerlendirmesi Gerekli Değildir Kararı verilen yatırımlar hakkında, yatırımın gerçekleşmesi için alınması gereken tüm izin, onay ve ruhsatlar, ilgili kurumlarca başkaca hiçbir işleme gerek kalmaksızın on beş gün içinde verilir. İrtifak hakkı dahil diğer bütün işlemler ise en geç üç ay içerisinde tamamlanır. Yatırımın tamamlanıp tesisin işletmeye geçebilmesi için alınması gereken izin ve ruhsatlar da ilgili kurumlarca on beş gün içinde verilir.

I. (Ek: 24/7/2003-4957/3 md.) (Değişik paragraf: 25/3/2020-7226/10 md.) Bakanlık tarafından tahsisi iptal edilen taşınmazların üzerinde yatırımcılar lehine tesis edilen irtifak haklarına ilişkin terkin davalarında basit yargılama usulü uygulanır. Tahsisi iptal edilen ve irtifak hakları terkin edilen veya tahsis süreleri sona eren taşınmazlar üzerinde bulunan yapı, tesis ve müstemilatlar bedelsiz olarak Hazineye intikal eder. Yatırımcı, bunlar için herhangi bir hak ve bedel talep edemez.

Bakanlık, tahsis edilen alanlarda gerçekleştirilecek sosyal ve teknik alt yapı hizmetlerinin tamamının veya bir kısmının yapımını ya da maliyetinin karşılanmasını yatırımcıdan tahsis koşulu olarak isteyebilir.

J. (Ek: 24/7/2003-4957/3 md.) Kültür ve turizm koruma ve gelişim bölgeleri içinde kalan özel mülkiyet konusu arazi ve arsaların turizm yatırımlarına tahsisi amacıyla, 2942 sayılı Kamulaştırma Kanununun 27 nci maddesi hükümlerine göre acele kamulaştırma yapılabilir. Bu şekilde kamulaştırılan taşınmaz mallar, tapuda Hazine adına tescil edilir. Kamulaştırılan bu taşınmaz mallar üzerinde sözleşmesinde belirtilen süre kadar yatırımcılar lehine, kamulaştırma bedelleri Bakanlık bütçesinden karşılanmış ise bedeli karşılığında, yatırımcılar tarafından karşılanmış ise yönetmelikte belirlenen esaslara göre tespit edilecek bedelle bağımsız ve sürekli

²⁰ 18/7/2021 tarihli ve 7334 sayılı Kanunun 6 ncı maddesiyle bu fıkroda yer alan “Maliye” ibaresi “Çevre ve Şehircilik” şeklinde değiştirilmiştir.

²¹ Anayasa Mahkemesinin 17/10/2024 Tarihli ve E: 2021/100, K: 2024/174 Sayılı Kararı ile bu paragrafın ikinci ve beşinci cümleleri iptal edilmiştir. Kararın Resmi Gazete’de yayımlanmasından başlayarak dokuz ay sonra (24/12/2025) yürürlüğe gireceği hüküm altına alınmıştır.

nitelikli üst hakları dahil olmak üzere irtifak hakkı tesisi, Bakanlığın uygun görüşü üzerine, Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca belirlenen koşullarla ve bu Bakanlık tarafından yapılır.²²

K. (Ek: 24/7/2003-4957/3 md.) Aynı yatırımcıya veya işletmeye ait veya aynı işletmenin markasını kullanan ve Bakanlıkça belgelendirilebilen turizm türlerini yapmak amacıyla, adına birden fazla tahsis yapılan ve lehine bağımsız ve sürekli nitelikli üst hakkı tesis edilen yatırımcı tarafından, her bir tahsisi işletme zincirinde kalmak koşuluyla, bu yerler üçüncü şahıslara kiralanabilir, işlettirilebilir veya lehine tapuda tesis edilen üst hakkı devredilebilir.

L. (Ek: 24/7/2003-4957/3 md.) Bu maddenin uygulanması ile ilgili usul ve esaslar (C) fıkrasında belirtilen çerçevede ve doğrudan yabancı sermaye yatırımının teşvik edilmesi, uluslararası marka, zincir, teknoloji ve standartların ülkeye kazandırılması, etkin alan yönetimi, kalite denetimi ve sosyal, kültürel, fiziki çevreyle uyumlu sürdürülebilir turizm ilkeleri gözetilerek Bakanlıkça çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.

M. (Ek: 23/5/2019-7175/2 md.) (Değişik cümle: 25/10/2023-7464/14 md.) Personel lojman alanları; tahsise ilişkin diğer hususların sağlanması şartı ile Bakanlık tarafından aynı bölgede adına turizm işletmesi belgesi veya turizm yatırımı belgesi düzenlenen yatırımcılara, ilgili Bakanlıklardan tahsisli tesisler için ana tahsisin süresiyle eş süreli olacak şekilde, diğer tesisler için ise kırk dokuz yıla kadar süreyle ilanlı olarak sosyal ve teknik altyapı hizmetlerine katılım payı alınması şartıyla tahsis edilebilir. Tahsis edilen bu alanlar, amacı dışında kullanılamaz ve tesisten ayrı olarak devredilemez, üzerinde inşa edilen bina ve tesislerin asli unsuru üçüncü kişilere kiralanamaz veya işletme hakkı devredilemez. Bu koşullara uyulmaması halinde, bu alanların tahsisleri iptal edilir. Bu alanlar üzerinde bağımsız ve sürekli nitelikte olmayan irtifak hakkı tesis edilir. (Değişik cümle: 25/10/2023-7464/14 md.) Herhangi bir sebeple tahsisi sona eren personel lojman alanları üzerindeki irtifak hakkı Bakanlığın talebi üzerine re'sen tapudan terkin edilir.²³

N. (Ek: 25/3/2020-7226/10 md.) Bakanlığın tasarrufuna geçen taşınmazlar üzerinde irtifak hakkı tesis edilmesi ve tahsisi iptal edilen taşınmazların üzerinde yatırımcılar lehine tesis edilen irtifak haklarının terkin edilmesi işlemleri Bakanlığın onayı ile yapılır.

Kamu yatırımları:

Madde 9 – a) Kültür ve turizm koruma ve gelişim bölgeleri ve turizm merkezlerinin yol, su, kanalizasyon, atık su arıtma tesisi, katı atık bertaraf tesisi, elektrik ve telekomünikasyon gibi altyapı ihtiyaçlarının ilgili kamu kuruluşlarınca öncelikle tamamlanması zorunludur. Bu maksatla ilgili Bakanlık ve kuruluşlara tahsis edilen ödenekler Bakanlığın uygun görüşü alınmadan başka maksatla kullanılamaz.²⁴

²² 18/7/2021 tarihli ve 7334 sayılı Kanunun 6 ncı maddesiyle bu fıkarda yer alan “Maliye” ibaresi “Çevre ve Şehircilik” şeklinde değiştirilmiştir.

²³ 25/10/2023 tarihli ve 7464 sayılı Kanunun 14 üncü maddesiyle bu fıkranın ikinci cümlesinde yer alan “ana tahsisten” ibaresi “tesisten” şeklinde değiştirilmiştir.

²⁴ 23/5/2019 tarihli ve 7175 sayılı Kanunun 3 üncü maddesiyle bu bende “kanalizasyon,” ibaresinden sonra gelmek üzere “atık su arıtma tesisi, katı atık bertaraf tesisi,” ibaresi, fıkraya aynı bentten sonra gelmek üzere bent eklenmiş ve mevcut (b) bendi buna göre teselsül ettirilmiştir.

b) **(Ek:23/5/2019-7175/3 md.)**²⁴ Kültür ve turizm koruma ve gelişim bölgeleri ile turizm merkezleri sınırları içinde ve bu bölge ve merkezlere hizmet verecek alanlarda, turizmin gelişmesi amacıyla yol, su, kanalizasyon, atık su arıtma tesisi, katı atık bertaraf tesisi gibi altyapı yatırımları Bakanlıkça da yapılabilir, yaptırılabilir, bu amaçla denek aktarılabilir, (a) bendi kapsamında ilgili kamu kurum ve kuruluşlarınca yapılanlar devralınabilir, bu tesisler Bakanlıkça işletilebilir ve işlettirilebilir.

c) Bakanlıkın uygun görüşü alınmadan kamu kuruluşlarınca turizm işletmeciliği amaçlı yatırımlar programlanamaz.

Fiyat tarifeleri:

Madde 10 – (Değişik: 7/5/2008-5761/3 md.)

Belgeli işletmelerin uygulayacakları fiyat tarifelerinin hazırlanması ve onaylanmasına ilişkin genel ilkeler Bakanlıkça belirlenir.

Bilgi verme ve tebligat:

Madde 11 – (Başlığı ile Birlikte Değişik: 18/7/2021-7334/7 md.)

Belgeli yatırım ve işletmelerin turizm amaçlı kullanımının devamı kaydıyla tümünün devredilmesi veya kiraya verilmesi durumunda, devir veya kiralama öncesinde Bakanlıkça bilgi verilmesi zorunludur. Tahsisli kamu taşınmazında yer alan belgeye konu tesisler için tahsis koşulları ayrıca uygulanır.

Belgeli işletmeler, ülke turizminin göstergelerinin belirlenmesinde kullanılacak verileri Bakanlıkça belirlenen sürelerde Bakanlıkça bildirmekle ykmldrlr.

Belgeli yatırım ve işletmeler Bakanlıkça istenilen bilgi ve belgeleri verilen süre içerisinde sağlamakla yükümlüdür.

Bakanlık, göreviyle ilgili işlemlerin tebliği için gerçek ve tüzel kişilere elektronik tebligat adresi alma zorunluluğu getirmeye ve bu adresin alınmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir. Bu şekilde adres alanlara tebligatın 11/2/1959 tarihli ve 7201 sayılı Tebligat Kanununun 7/a maddesi uyarınca elektronik yolla yapılması zorunludur.

Belgeli işletmeler, 11/7/2019 tarihli ve 7183 sayılı Türkiye Turizm Tanıtım ve Geliştirme Ajansı Hakkında Kanuna göre turizm payının ödenmesine ilişkin belgeyi on beş gün içerisinde Bakanlıkça belirlenecek usul ve esaslar çerçevesinde ibraz etmekle ykmldrlr. Bu belgelerin tesis mahallinde yapılacak denetimlerde de ibrazı zorunludur.

Madde 12 – (Mülga: 18/4/1983-2817/54 md.)

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Teşvikle İlgili Esaslar ve Hkmlr

Teşvik ve koordinasyon esasları:

Madde 13 – Turizm sektöründeki teşvik tedbirleri ile turizm yatırım ve işletmelerinin bu teşviklerden yararlanma usul ve esasları, Bakanlıkın koordinatörlüğünde ilgili bakanlıklar

ve Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığınca müştereken tespit edilir.

Yatırımlar için öncelik sırası; kültür ve turizm koruma ve gelişim bölgeleri ve turizm merkezleri ve Bakanlıkça tespit edilen diğer yerlerdir.²⁵

Belgeli işletmelerden Cumhurbaşkanınca her yıl belirlenen döviz miktarını sağlayanlar, ihracatçı sayılırlar.²⁶

Turizm kredileri:

Madde 14 – a) Turizm kredileri öncelikle kültür ve turizm koruma ve gelişim bölgeleri ve turizm merkezlerinde yapılacak yatırımlara tahsis edilir.²⁷

b) T.C. Turizm Bankası Anonim Şirketi kültür ve turizm koruma ve gelişim bölgeleri ve turizm merkezlerindeki belgeli yatırımlara tahsis edilmek üzere, yabancı kaynaklardan döviz kredileri alabilir.²⁷

Bu kredilerin temininde; Hazine tarafından sağlanan krediler için kabul edilen şartlar aynen uygulanır ve bu kredilerin tahsisi ve geri ödenmesi ile ilgili genel esaslar, Maliye Bakanlığı, Bakanlık ve Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığınca, müştereken düzenlenir.

Orman fonuna katkının taksitlendirilmesi:

Madde 15 – Ormanlarda yer alacak turizm yatırımı belgeli tesislerin, 6831 sayılı Orman Kanununun Ek-3 Üncü maddesinin (c) fıkrası uyarınca ödemek zorunda oldukları bedel, tahsis tarihini takip eden üçüncü yıldan itibaren, beş yıl vade ve beş eşit taksitte alınır.

Elektrik, havagazı ve su ücretleri:

Madde 16 – (Değişik: 30/5/1991 - 3754/1 md.)

Turizm belgeli yatırım ve işletmeler elektrik, gaz ve su ücretlerini o bölgedeki sanayi ve meskenlere uygulanan tarifelerden en düşüğü üzerinden öderler.

Haberleşme kolaylıkları:

Madde 17 – Belgeli yatırım ve işletmelerin telefon ve teleks taleplerine ilişkin her türlü işlem ve tahsis öncelikle yapılır.

Personel çalıştırılması:

²⁵ Bu fıkarda yer alan "Turizm alanları ve turizm merkezleri, turizm bölgeleri" ibareleri, 24/7/2003 tarihli ve 4957 sayılı Kanunun 8 inci maddesi gereğince değiştirilmiş ve fıkra metni "Yatırımlar için öncelik sırası; turizm alanları ve turizm merkezleri, turizm bölgeleri ve Bakanlıkça tespit edilen diğer yerlerdir." şeklinde iken metne işlendiği şekilde değişmiştir.

²⁶ 2/7/2018 tarihli ve 700 sayılı KHK'nin 68 inci maddesiyle, bu fıkarda yer alan "Bakanlar Kurulunca" ibaresi "Cumhurbaşkanınca" şeklinde değiştirilmiştir.

²⁷ (a) bendinde yer alan "turizm alanları ve turizm merkezlerinde" ibaresi, (b) bendinde yer alan "turizm alanları ve turizm merkezlerindeki" ibaresi 24/7/2003 tarihli ve 4957 sayılı Kanunun 8 inci maddesi gereğince değiştirilmiş ve sözkonusu bentlerin metinleri "a) Turizm kredileri öncelikle turizm alanları ve turizm merkezlerinde yapılacak yatırımlara tahsis edilir. b) T.C. Turizm Bankası Anonim Şirketi turizm alanları ve turizm merkezlerindeki belgeli yatırımlara tahsis edilmek üzere, yabancı kaynaklardan döviz kredileri alabilir." şeklinde iken metne işlendiği şekilde değişmiştir.

Madde 18 – a) (Değişik: 27/2/2003-4817/31 md.) Belgeli işletmelerde, Bakanlık ve İçişleri Bakanlığının görüşü alınarak Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca verilen izinle yabancı uzman personel ve sanatkârlar çalıştırılabilir.

Ancak bu şekilde çalıştırılan yabancı personelin miktarı toplam personelin % 10'unu geçemez. Bu oran Bakanlıkça % 20'ye kadar artırılabilir. Bu personel işletmenin faaliyete geçişinden 3 ay öncesinden itibaren çalışmaya başlayabilir.

b) 2559 sayılı Polis Vazife ve Selahiyet Kanununun 12 nci maddesi kapsamına giren belgeli işletmelerde 21 yaşından küçük kişilerin çalıştırılabilmeleri o yerin en büyük mülki amirinin izni ile mümkündür.

Alkollü içki satışı:²⁸

Madde 19 – (Değişik: 7/8/1997 - 4302/1 md.)

Belgeli işletmeler, Bakanlığın iznine bağlı olarak, 1593 sayılı Umumi Hıfzısıhha Kanununun 178 inci maddesi ile 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanununun 61 inci maddesindeki alkollü içki satışı ve ruhsatlarına ilişkin hükümlerin dışındadır.

2559 sayılı Polis Vazife ve Selahiyet Kanununun 12 nci maddesi kapsamına giren Bakanlıkça belge verilen işletmelere, yanlarında veli veya vasileri olmak şartıyla 18 yaşından küçükler de girebilir.

Turizm işletmelerine bağlı ya da müstakil olarak talih oyunları oynatılabilecek mahallerin açılması yasaktır. Diğer kanunların bu Kanuna aykırı hükümleri yürürlükten kaldırılmıştır.

Resmi tatil, hafta sonu ve ögle tatilleri:

Madde 20 – Belgeli işletmeler ile belge kapsamındaki yardımcı hizmet satış yerleri Bakanlıkça verilen belgede belirlenen çalışma süresi içinde resmi tatil, hafta sonu ve ögle tatillerinde de faaliyetlerine devam ederler.

Gelecek Yıllara Sari Taahhüt Yetkisi:²⁹

Madde 21 – (Değişik: 21/2/2001 - 4629/7 md.)

Turizm Bakanlığı, yurt dışı reklam ve fuar gibi turizm pazarlama işleri için yılı ödeneğinin %50'sini geçmemek ve Maliye Bakanlığının uygun görüşünü almak kaydıyla gelecek yıllara sari taahhüt ve sözleşmeler yapmaya yetkilidir.

Bakanlık bütçesinde yer alan tanıtma amaçlı ödeneklerden yıl sonu itibariyle kullanılmayan tutarları, ertesi yıl bütçesine aynı amaçla kullanılmak üzere devren ödenek kaydetmeye Maliye Bakanı yetkilidir.³⁰

²⁸ Bu madde başlığı, 7/8/1997 tarih ve 4302 sayılı Kanunun 1 inci maddesiyle değiştirilmiş ve metne işlenmiştir.

²⁹ Bu madde başlığı “Turizmi geliştirme fonu kurulması” iken, 21/2/2001 tarih ve 4629 sayılı Kanunun 7 nci maddesiyle metne işlendiği şekilde değiştirilmiştir.

³⁰ Bu fıkra hükümlerinin 2009 Mali yılında uygulanması ile ilgili olarak, 31/12/2008 tarihli ve 27097 Mükerrer sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan, 27/12/2008 tarihli ve 5828 sayılı 2009 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununun 29 uncu maddesine bakınız.

Fonun gelirleri:**Madde 22 – (Mülga: 21/2/2001 - 4629/7 md.)****Fonun kullanılması:****Madde 23 – (Mülga: 21/2/2001 - 4629/7 md.)****Devir halinde teşvik hükümleri:**

Madde 24 – Belgeli yatırım veya işletmeyi aynı amaç ve niteliklerinin korunması şartıyla devir alanlar, teşvik hükümlerinden Bakanlığın izni ile aynen yararlanırlar.

Turizm faaliyetlerinin sona ermesinde teşvik hükümlerinin durumu:

Madde 25 – Belgeli yatırım ve işletmeler, turizm amaçlı kullanımlarını sona erdirmesi ve bir yıl içinde tekrar turizm faaliyetlerine dönmemesi halinde, teşvik uygulamaları kapsamında yararlandıkları istisna, muafiyet ve hakların parasal tutarını, ilgili mevzuat hükümleri gereğince ödemekle yükümlüdürler.

İşletmenin savaş hali, tabii afetler ve salgın hastalık gibi zorunlu nedenlerle faaliyetine son vermesi halinde, ödeme yükümlülüğünün kaldırılmasına, Maliye Bakanlığı ve Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığının uygun görüşü alınarak Bakanlıkça karar verilebilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM³¹**Deniz Turizmi****Deniz turizmi tesisleri işletmeciliği:****Madde 26 – (Başlığı ile Birlikte Değişik: 18/7/2021-7334/8 md.)**

Gerçek ve tüzel kişiler, Bakanlıktan belge almak koşulu ile deniz turizmi tesisleri işletmeciliği yapabilirler.

Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı tarafından faaliyetine ilişkin ilk defa izin verilen deniz turizmi tesisleri işletmelerinin, bu izni aldıkları tarihten itibaren bir yıl içinde Bakanlıktan turizm işletmesi belgesi almaları zorunludur.

Bakanlık tarafından turizm işletmesi belgesi iptal edilen deniz turizmi tesisleri işletmelerinin, iptal kararının tebliğ tarihinden itibaren bir yıl içinde yeniden belge almaları zorunludur.

Deniz turizmi araçları işletmeciliği:³²³³**Madde 27 – (Değişik: 28/12/2006-5571/16 md.)****(Değişik birinci fıkra: 18/7/2021-7334/9 md.)** Gerçek ve tüzel kişiler tarafından

³¹ Bu Bölüm başlığı “Yat Turizmi” iken; 28/12/2006 tarihli ve 5571 sayılı Kanunun 15 inci maddesiyle metne işlendiği şekilde değiştirilmiştir.

³² Bu madde başlığı “Yat işletmeciliği:” iken; 28/12/2006 tarihli ve 5571 sayılı Kanunun 16 ncı maddesiyle metne işlendiği şekilde değiştirilmiştir.

³³ 18/7/2021 tarihli ve 7334 sayılı Kanunun 9 uncu maddesiyle bu maddenin başlığı “Deniz turizmi araçları yatırım ve işletmeciliği:” iken metne işlendiği şekilde değiştirilmiştir.

turizm amaçlı sportif faaliyet işletmeciliği ve ticari faaliyetine esas olarak Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı tarafından düzenlenmiş belgeleri haiz olmak kaydıyla deniz turizmi araçları işletmeciliği yapılabilmesi için Bakanlıktan belge alınması zorunludur.

(Değişik ikinci fıkra: 18/7/2021-7334/9 md.) Bakanlıktan belgeli deniz turizmi araçları ile turizm amaçlı sportif faaliyet işletmeleri, Bakanlıkça düzenlenecek yönetmelikte belirtilen amaçlar dışında faaliyette bulunamazlar.

(Ek fıkra: 18/7/2021-7334/9 md.) İstanbul ilinde faaliyet gösteren ve ilgili idareler tarafından yolcu taşımacılığı yapmak üzere yetkilendirilen deniz araçları, Bakanlıkça belirlenecek şartları taşımaları kaydıyla ve belirlenecek bedel üzerinden belge düzenlenmek suretiyle turistik gezi amaçlı kullanılabilir.

(Mülga üçüncü fıkra:23/5/2019-7175/4 md.)

Yabancı bayraklı deniz turizmi araçlarının Türk karasuları ve limanları arasında turizm amacıyla kullanılmasına ilişkin esaslar yönetmelikle belirlenir.

Türk karasuları ve limanları arasında seyir esasları:³⁴

Madde 28 – (Değişik: 28/12/2006-5571/17 md.)

Özel veya ticarî Türk ve yabancı bayraklı deniz turizmi araçlarının Türkiye’ye giriş ve çıkış işlemleri deniz hudut kapılarında yapılır. Deniz turizmi araçları için yapılan bu işlemler sonradan uğrayacakları Türk limanları ve kıslama yaptıkları alanlarda da geçerlidir.

Deniz turizmi araçlarına Türk limanlarında yapılan sıhhi muamele yabancı bir limana uğramadıkları ve Türkiye’de kaldıkları sürece geçerlidir ve bunlara vize uygulanmaz. Ancak ölüm ve bulaşıcı hastalık halinin, en yakın liman başkanlığına veya en yakın mülki idare amirliğine bildirilmesi zorunludur.

Türkiye’ye giriş işlemini tamamlamış Türk ve yabancı bayraklı deniz turizmi araçları; Türk karasuları ve limanları arasında serbestçe dolaşabilirler. Yabancı bayraklı veya yabancıların kullandıkları deniz turizmi araçları, Cumhurbaşkanınca tespit ve ilan edilen seyir haritalarına işlenmiş yasak bölgeler dışında kalan kıyı ve koylara gezi amacıyla yanaşabilir ve demirleyebilirler.³⁵

Türk ve yabancı bayraklı deniz turizmi araçlarının Türkiye’ye giriş ve çıkış işlemleri ile Türk limanları arasında yapacakları seferler ve kıslama işlemleri ilgili idarelerince düzenlenecek belge üzerinde yapılır. Ancak Türk bayraklı özel deniz turizmi araçları; Türk limanları arasında yapacakları seferlerde bu belgeyi kullanmak zorunda değildir.

Kruvaziyer gemilerde casino varsa Türk karasularında seyir esnasında kapalı tutulmasına ilişkin gerekli tedbirler ilgili idarelerce alınır.

³⁴ Bu madde başlığı “Karasularında seyir esasları:” iken; 28/12/2006 tarihli ve 5571 sayılı Kanunun 17 nci maddesiyle metne işlendiği şekilde değiştirilmiştir.

³⁵ 2/7/2018 tarihli ve 700 sayılı KHK’nin 68 inci maddesiyle, bu fıkra yer alan “Bakanlar Kurulunca, Genelkurmay Başkanlığı ve Bakanlığın uygun görüşü alınarak” ibaresi “Cumhurbaşkanınca” şeklinde değiştirilmiştir.

Deniz turizmi araçlarının Türkiye'de kalış süresi ve kabotaj hakları:³⁶

Madde 29 –(Değişik: 28/12/2006-5571/18 md.)

Yabancı bayraklı gezi, spor, eğlence amaçlı özel yatlar, gezi, bakım, onarım, kızaklama veya kışlamak amacıyla Türkiye’de beş yıla kadar kalabilirler. Bu süre yönetmelikte belirtilen esaslara göre Bakanlıkça beş yıl daha uzatılabilir.³⁷

(Değişik ikinci fıkra: 18/7/2021-7334/10 md.) Türk bayraklı yatlar, sahipleri veya sahiplerinden kiralayan işletenleri tarafından Bakanlıktan belge alınmak suretiyle gezi, spor ve eğlence amacıyla kullanılmak üzere Türk ve yabancı uyruklu kişilere kiraya verilebilir. Bu şekilde belge sahibi tarafından kiraya verilen yatların kiracıları tarafından ticarî amaçla kullanımı yasaktır.

(Ek fıkra: 18/7/2021-7334/10 md.) Bakanlıkça ülke turizmine ve tanıtımına katkı sağladığı değerlendirilen ve boyları otuz dokuz metrenin üzerinde olan yabancı bayraklı ticari yatların Türk karasularında faaliyet göstermelerine ve seyrine her yıl belirlenen sosyal ve teknik altyapı hizmetlerine katkı payı alınması suretiyle, aynı takvim yılını geçmeyecek şekilde geçici süreli olarak Bakanlıkça izin verilebilir. İzin süresi sonunda yeniden süre verilmeyen ve Türk karasularından ayrılmayan yatlar hakkında 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanunu hükümleri uygulanır.

Türk bayraklı deniz turizmi araçlarının gezi, spor ve eğlence amacıyla kullanılması yolcu taşımacılığı sayılmaz.³⁸

(Ek fıkra: 18/7/2021-7334/10 md.) Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığınca düzenlenen denize elverişlilik belgesinde kapasitesi on ikiden fazla olan deniz turizmi araçları, 13/1/2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununun 1259 uncu maddesindeki sigorta gereklerine tabidir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Denetleme ve Cezalar

Denetim yetkisi:

Madde 30 – (Başlığı ile Birlikte Değişik:18/7/2021-7334/11 md.)

Belge talebinde bulunan işletmelerin belgelendirilmesine esas denetimleri, belgeli yatırım ve işletmelerin niteliklerine ilişkin denetimleri ve işletmeleri sınıflandırma yetkisi Bakanlığa aittir.

Bakanlık gerek görmesi durumunda, denetim yetkisini sınırlarını belirlemek kaydıyla valilik vasıtasıyla da kullanabilir.

Bakanlık, Türkiye Turizm Tanıtım ve Geliştirme Ajansı ile iş birliği halinde, ülke turizminin uluslararası standartlarda geliştirilmesi, turizm faaliyetlerinin sürdürülebilir, çevreye duyarlı ve güvenli bir ortamda gerçekleştirilmesi, ülke turizm ürünlerinin uluslararası alanda tanıtılması ve pazarlanmasına katkı sağlaması amacıyla, yetki verilecek Türk Akreditasyon Kurumundan akredite ve uluslararası faaliyette bulunan denetim firmaları aracılığıyla sertifika

³⁶ Bu madde başlığı “Yatların Türkiye’de kalış süresi ve kabotaj hakları:” iken; 28/12/2006 tarihli ve 5571 sayılı Kanunun 18 inci maddesiyle metne işlendiği şekilde değiştirilmiştir.

³⁷ 18/7/2021 tarihli ve 7334 sayılı Kanunun 10 uncu maddesiyle bu fıkroda yer alan “Yabancı bayraklı deniz turizmi araçları” ibaresi “Yabancı bayraklı gezi, spor, eğlence amaçlı özel yatlar” şeklinde değiştirilmiştir.

³⁸ 23/5/2019 tarihli ve 7175 sayılı Kanunun 5 inci maddesiyle bu bentlerde yer alan “Türk ve yabancı bayraklı” ibaresi “Türk bayraklı” şeklinde değiştirilmiştir.

programları uygulayabilir. Denetim firmalarının nitelikleri, belirlenme ilkeleri, görevleri, yetkileri ile gerçeğe aykırı tespitler için uygulanacak usul ve esaslar Bakanlık tarafından belirlenir.

Cezalar:

Madde 31 – (Değişik: 23/1/2008-5728/380 md.)

a) Bu Kanuna ve bu Kanunun uygulanmasına ilişkin yönetmeliklerde gösterilen koşullara uymayan belgeli yatırım, işletme ve deniz turizmi araçlarının belge sahiplerine, diğer mevzuattaki ceza hükümleri saklı kalmak kaydıyla, aşağıdaki maddelerde belirtilen cezalar uygulanır.³⁹

b) **(Değişik: 18/7/2021-7334/12 md.)** 33 üncü maddedeki idari yaptırımlar; 30 uncu maddenin ikinci fıkrası kapsamında denetim yetkisi verilenler, Bakanlık kontrolörleri ve Bakan tarafından yetkilendirilen kamu görevlilerince tayin edilir.

Uyarma:⁴⁰

Madde 32 – (Değişik: 23/5/2019-7175/7 md.)

Belge sahibine, aşağıda belirtilen durumlarda Bakanlıkça uyarma verilir:⁴⁰

a) Turizm yatırım ve işletmelerinin idare ve işletilmelerinde kusur, aksaklık ve eksikliklerin tespiti.

b) Tesisin isim değişikliğine ilişkin başvuruda bulunulmaması.

c) Tesis tür ve sınıfının yazı, reklam, afiş, broşür ve benzeri araçlarla tüketiciye yanıltıcı şekilde tanıtılması.

d) **(Ek: 18/7/2021-7334/13 md.)** Belgeli işletmeler veya seyahat acentaları tarafından 7183 sayılı Kanun kapsamında turizm payının ödenmesine ilişkin belgenin on beş gün içerisinde Bakanlığa ibraz edilmemesi veya yapılacak denetimlerde bu belgenin sunulmaması.

(Ek ikinci fıkra: 18/7/2021-7334/13 md.) Birinci fıkranın (a) bendinde belirtilen durumda, uyarmayla birlikte eksikliğin niteliği ve tesisin bulunduğu bölge dikkate alınarak eksikliğin giderilmesi için altı ayı geçmemek üzere süre verilir, (b) ve (c) bentlerinde belirtilen durumlarda ise eksikliğin giderilmesi için otuz gün süre verilir.

Bu Kanuna göre verilecek uyarma kesindir.⁴⁰

Para cezaları:

Madde 33- (Değişik: 23/5/2019-7175/8 md.)

Belge sahibine, aşağıda belirtilen durumlarda ve miktarlarda idari para cezası uygulanır:⁴¹

a) 32 nci maddenin birinci fıkrasının (a) veya (b) bentlerine göre verilen uyarma ve eksikliğin giderilmesi için verilen süreye rağmen, bu süre içinde kusur, aksaklık veya

³⁹ 23/5/2019 tarihli ve 7175 sayılı Kanunun 6 ncı maddesiyle bu bentte yer alan “belgeli yatırım ve işletmelere” ibaresi “belgeli yatırım, işletme ve deniz turizmi araçlarının belge sahiplerine” şeklinde değiştirilmiştir.

⁴⁰ 18/7/2021 tarihli ve 7334 sayılı Kanunun 13 üncü maddesiyle bu maddenin başlığı “Uyarma cezası:” iken metne işlendiği şekilde, birinci fıkrasında yer alan “uyarma cezası” ibaresi “uyarma” şeklinde ve son fıkrasında yer alan “uyarma cezaları” ibaresi “uyarma” şeklinde değiştirilmiştir.

⁴¹ 18/7/2021 tarihli ve 7334 sayılı Kanunun 14 üncü maddesiyle bu fıkranın (a) bendinde yer alan “uyarma cezası” ve “uyarma cezasını” ibareleri “uyarma” şeklinde, “verilen uyarma cezasının tebliği” ibaresi “uyarmanın tebliği” şeklinde, (b) bendinde yer alan “uyarma cezasına” ibaresi “uyarmaya” şeklinde, (h) bendinde yer alan “tür ve kapasiteye” ibaresi “tür ve/veya kapasiteye” şeklinde değiştirilmiştir.

eksikliklerin giderilmediğinin tespiti veya uyarmanın tebliği tarihinden itibaren bir yıl içinde aynı bentlere göre yeni uyarma gerektiren kusur, aksaklık veya eksikliklerin tespiti halinde sekiz bin beş yüz Türk lirası idari para cezası.⁴¹

b) 32 nci maddenin birinci fıkrasının (c) bendine göre verilen uyarmaya rağmen otuz gün içerisinde yanıtıcı tanıtıma son verilmemesi halinde on dört bin Türk lirası idari para cezası.⁴¹

c) Bakanlıkça istenilen bilgi ve belgelerin verilen süre içerisinde gönderilmemesi veya eksik gönderilmesi veya yanıtıcı bilgi veya belge verilmesi hallerinde sekiz bin beş yüz Türk lirası idari para cezası.

d) Müşteriye taahhüt edilen hizmetin verilmemesi veya eksik verilmesi halinde sekiz bin beş yüz Türk lirası idari para cezası.

e) Konaklama tesislerinde, işletme tarafından taahhüt edilmesine rağmen müşterinin konaklatılmaması veya bu hizmetin yakın çevrede aynı konum, tür ve sınıfta bir işletmede verilmesinin sağlanmaması hallerinde hizmetin sağlanamadığı her bir oda için sekiz bin beş yüz Türk lirası idari para cezası.

f) Bakanlıkça bilgi verilmeksizin yatırım veya işletmenin tümünün devredilmesi, kiraya veya işletmeciyeye verilmesi hallerinde sekiz bin beş yüz Türk lirası idari para cezası.

g) İşletme sahibi veya sorumlusu ya da personelin kastı veya ihmali nedeniyle müşteriye karşı suç işlendiğinin yargı kararı ile tespiti halinde sekiz bin beş yüz Türk lirası idari para cezası.

h) Deniz turizmi araçlarının belgesinde belirtilen tür ve/veya kapasiteye aykırı olarak faaliyette bulunması halinde on bin Türk lirası idari para cezası.⁴¹

ı) Turizm amaçlı sportif faaliyet iznine sahip olan işletmenin Bakanlıkça belirlenen koşullara aykırı olarak faaliyette bulunması halinde on bin Türk lirası idari para cezası.

i) Onaylı fiyat tarifelerinin üzerinde fiyat uygulanması halinde fazladan alınan ücretin yirmi katı idari para cezası.

j) **(Ek: 18/7/2021-7334/14 md.)** Salgın hastalık durumunda, Bakanlıkça belirlenecek usul ve esaslar kapsamında eksiklik tespit edilmesi halinde on üç bin beş yüz Türk lirası idari para cezası.

k) **(Ek: 18/7/2021-7334/14 md.)** Usul ve esasları Bakanlıkça belirlenen sertifika programları çerçevesinde sertifikaların alınmaması halinde on üç bin beş yüz Türk lirası idari para cezası.

l) **(Ek: 18/7/2021-7334/14 md.)** 32 nci maddenin birinci fıkrasının (d) bendinde belirtilen uyarmayı takiben verilecek onbeş günlük süre içerisinde 7183 sayılı Kanun kapsamında turizm payının ödenmesine ilişkin belgenin ibraz edilmemesi halinde on üç bin beş yüz Türk lirası idari para cezası.

m) **(Ek: 18/7/2021-7334/14 md.)** Deniz turizmi tesislerinin 26 ncı maddede belirtilen süresi içerisinde turizm işletmesi belgesi almaması halinde yirmi bin Türk lirası idari para cezası.

n) **(Ek: 18/7/2021-7334/14 md.)** Basit konaklama turizm işletmesi belgeli tesislerin 34 üncü maddenin birinci fıkrasının (d), (f) ve (k) bentlerinde belirtilen aykırılıkların tespiti halinde, belge iptali yaptırımını yerine, ilk tespitte on üç bin beş yüz Türk lirası para cezası, bir yıl içinde her tespitinde ise bir önceki cezanın iki katı tutarında para cezası.

(Ek fıkra: 18/7/2021-7334/14 md.) Birinci fıkranın (a) bendinin uygulanması durumunda, eksikliklerin giderilmesi için yeniden verilecek süre otuz gün olarak uygulanır.

(Ek fıkra: 18/7/2021-7334/14 md.) 7183 sayılı Kanun kapsamında turizm payının ödenmesine ilişkin belgenin art arda üç beyanname döneminde Bakanlığa ibraz edilmemesi halinde, birinci fıkranın (l) bendinde yer alan tutar iki katı olarak uygulanır ve on beş gün süreyle işletme faaliyeti durdurulur.

(Ek fıkra: 18/7/2021-7334/14 md.) Birinci fıkranın (k) bendi uyarınca idari yaptırım uygulanmış işletmelerde aynı bent kapsamında bir yıl içinde ikinci kez eksiklik tespit edilmesi halinde on beş gün süre ile işletme faaliyeti durdurulur.

(Ek fıkra: 18/7/2021-7334/14 md.) Birinci fıkranın (h) ve (ı) bendinde belirtilen kabahatlerin işlenmesinde deniz turizmi aracının veya turizm amaçlı sportif faaliyet iznine sahip olan işletmenin faaliyeti; kabahatin ilk defa işlenmesinden itibaren bir yıl içerisinde ikinci defa işlenmesi halinde on gün, üçüncü defa işlenmesi halinde bir ay süre ile durdurulur, dördüncü defa işlenmesi halinde belgesi iptal edilir.

(Ek fıkra: 18/7/2021-7334/14 md.) Birinci fıkranın (m) bendinin uygulanmasını müteakip bir yıl içerisinde belge alınmaması halinde aynı bentte yer alan tutarlar iki katı olarak uygulanır.

(Ek fıkra: 18/7/2021-7334/14 md.) Dört ve beş yıldızlı oteller ile dört ve beş yıldızlı tatil köyleri, özel tesis, butik oteller ve kruvaziyer liman ile yat limanları hariç diğer işletmeler için birinci fıkrada belirlenen para cezaları yarısı oranında uygulanır.

Turizm işletmesi belgesi olmaksızın deniz turizmi araçlarıyla ticari faaliyette bulunanlar ile izinsiz olarak turizm amaçlı sportif faaliyette bulunanlara mahallin en büyük mülki amiri tarafından on bin Türk lirası idari para cezası verilir.⁴²

Birinci fıkranın (i) bendi hariç, bu maddede belirtilen idari para cezaları her takvim yılı başından geçerli olmak üzere o yıl için 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununun mükerrer 298 inci maddesi uyarınca tespit ve ilan edilen yeniden değerlendirme oranında artırılarak uygulanır. Bu suretle idari para cezasının hesabında bir Türk lirasının küsuru dikkate alınmaz.

Bu Kanun kapsamında verilen idari para cezaları, tebliğinden itibaren bir ay içinde ödenir.

Belge iptali:⁴³

Madde 34 -(Değişik: 23/5/2019-7175/9 md.)

Turizm belgesi, aşağıdaki durumlarda Bakanlıkça iptal edilir:⁴⁴

a) Turizm belgesinde belirtilen belge sahibinin ya da işletmecinin değişmesi halinde

⁴² 18/7/2021 tarihli ve 7334 sayılı Kanunun 14 üncü maddesiyle bu fıkra da yer alan “faaliyette bulunan deniz turizmi araçları işletmecileri” ibaresi “deniz turizmi araçlarıyla ticari faaliyette bulunanlar” şeklinde, “turizm amaçlı sportif faaliyette bulunan turizm işletmecilerine Bakanlıkça” ibaresi “turizm amaçlı sportif faaliyette bulunanlara mahallin en büyük mülki amiri tarafından” şeklinde değiştirilmiştir.

⁴³ Bu madde başlığı “Turizm yatırımı veya turizm işletmesi belgesinin iptali.” iken; 28/12/2006 tarihli ve 5571 sayılı Kanunun 20 nci maddesiyle metne işlendiği şekilde değiştirilmiştir.

⁴⁴ 18/7/2021 tarihli ve 7334 sayılı Kanunun 15 inci maddesiyle bu fıkra da yer alan “Turizm yatırım veya işletmesi belgesi” ibaresi “Turizm belgesi” şeklinde değiştirilmiştir.

Bakanlıkça verilen sürede uygun evrakın sunulmaması veya bu bent kapsamında belge sahibi değişikliğinin uygun görülmesine rağmen yükümlülüklerin yerine getirilmemesi.

b) Bakanlıkça verilen sürede işletme iznine esas belgenin gönderilmemesi.

c) İşletmeye açılan turizm yatırım belgeli tesise ilişkin işletme iznine esas belgenin Bakanlıkça verilen süre içerisinde gönderilmemesi veya bu tesislerde yapılan denetimde tespit edilen eksikliklerin Bakanlıkça verilen sürede giderilmemesi nedeniyle kısmi turizm işletmesi veya turizm işletmesi belgesi düzenlenememesi.

d) Tür, sınıf veya kapasite değişikliği nedeniyle tesisin turizm belgesinin yeniden düzenlenmesinin uygun görülmesi durumunda, belge düzenlenmesi için 33 üncü maddenin birinci fıkrasının (c) bendi hükmü uygulanmasına rağmen yükümlülüklerin yerine getirilmemesi.⁴⁵

e) Belgelendirilmeye esas olan ilgili kurum veya kuruluştan alınan işletme iznine esas belgenin geçerliliğini yitirmesi veya iptal edilmesi.

f) Yapılan denetim ya da sınıflandırma çalışması sonucunda niteliklerin önemli ölçüde kaybedilmiş olduğunun tespit edilmesi.

g) Kamu taşınmazı üzerinde gerçekleştirilen yatırım ve işletmelerde, taşınmazın kullanım hakkına esas iznin iptal edilmesi.

h) İşletme faaliyetine son verilmesi.

ı) Tesisin belgelendirildiği türdeki faaliyetine son verilerek belgelendirilebilecek türler dışında faaliyet gösterilmesi.

i) Belge sahibinin belge iptalini talep etmesi.

j) **(Ek: 18/7/2021-7334/15 md.)** Kültür ve turizm koruma ve gelişim bölgeleri ile turizm merkezleri içinde bulunan ve yapılaşma koşulları ile projelendirilmelerine ilişkin 37 nci maddenin (C) fıkrasının (3) numaralı bendi uyarınca belirlenen usul ve esaslardan faydalanan belgeli turizm tesislerinin, belirlenen asgari tür ve sınıflarda kısmi turizm işletmesi belgesi veya turizm işletmesi belgesi alamaması.

k) **(Ek: 18/7/2021-7334/15 md.)** İşletmelerde, sertifika programları çerçevesinde usul ve esasları Bakanlıkça belirlenen sertifikaların olmaması ve 33 üncü maddenin birinci fıkrasının (k) bendinin uygulanmasını müteakip Bakanlıkça verilecek otuz günlük süre içerisinde sertifika alınmaması.

l) **(Ek: 18/7/2021-7334/15 md.)** 33 üncü maddenin dördüncü fıkrası uyarınca idari yaptırım uygulanmış işletmelerde aynı fıkralar kapsamında eksiklik tespit edilmesi.

(Değişik ikinci fıkra: 18/7/2021-7334/15 md.) Turizm yatırım belgesinde belirtilen işletmeye açılma süresi sona ermeden süre uzatımı veya turizm işletmesi belgesi düzenlenmesine ilişkin başvuruda bulunulmaması veya süre uzatımı talebinde bulunulmakla birlikte, verilen sürelerde belge düzenlenmesine ilişkin yükümlülüklerin tamamlanmaması halinde turizm yatırım belgesi iptal edilmiş sayılır.

(Ek fıkra: 18/7/2021-7334/15 md.) Birinci fıkranın (j) ve (l) bendi kapsamında tesislerin

⁴⁵ 18/7/2021 tarihli ve 7334 sayılı Kanunun 15 inci maddesiyle bu bentte yer alan “turizm yatırım veya turizm işletmesi belgesinin” ibaresi “turizm belgesinin” şeklinde değiştirilmiştir.

turizm belgelerinin iptal edilmesi durumunda yetkili idare tarafından bir ay içinde işyeri açma ve çalışma ruhsatları da iptal edilir.

Cezalara itiraz ve dava açılması:

Madde 35 – (Mülga: 23/1/2008-5728/578 md.)

Diğer cezalar:

Madde 36 – (Değişik: 23/1/2008-5728/382 md.)

a) Bu Kanunun 6 ncı maddesi hükümlerine aykırı davranışların tespiti halinde; üç aydan onsekiz aya kadar hapis veya adlî para cezasına hükmolunur.

b) Bu Kanunun 29 uncu maddesinin ikinci fıkrasına aykırı hareket edenler elli günden az olmamak üzere adlî para cezası ile cezalandırılır.

ALTINCI BÖLÜM

Son Hükümler

Yönetmelikler:

Madde 37 – (...)⁴⁶

A. Cumhurbaşkanı kararı ile yürürlüğe girecek yönetmeliklerle düzenlenecek hususlar:⁴⁶

(1) Kültür ve turizm koruma ve gelişim bölgeleri ve turizm merkezlerinin belirlenmesi için çalışma gruplarının oluşturulması, Bakanlık ile ilişkileri, görev ve yetkileri ile çalışma şekline ilişkin konular,

(2) Turizm yatırımı ve turizm işletmesi belgelerinin verilmesi, bu işletmelerin yönetim, personel ve işletme özellikleri ile uymak zorunda oldukları fiziki şartlar ve diğer konular,

(3) İnsan ve çevre sağlığı ile can ve mal güvenliği de dahil olmak üzere; belgeli yatırım ve işletmelerin belgeye esas olan vasıflarının, tarifelerinin, temizlik, intizam, servis, idare ve işletme tarzları ile diğer hususların denetlenmesine ve denetleme elemanlarının niteliklerine, atanmalarına ve yetkilerine ait konular,

(4) **(Değişik: 28/12/2006-5571/21 md.)** Deniz turizmi tesisleri ve deniz turizmi araçları yatırım ve işletmeciliği ile bu Kanunun 28 ve 29 uncu maddelerinin uygulanmasına ilişkin Denizcilik Müsteşarlığının görüşü alınarak tespit edilecek hususlar.

B. Bakanlık ile ilgili diğer bir bakanlıkça müştereken hazırlanacak yönetmeliklerle düzenlenecek hususlar:

(1) Maliye Bakanlığı ile;

(a) Bu Kanun uyarınca verilecek para cezalarının tahsili⁴⁷

(b) **(Mülga: 21/2/2001 – 4629/7 md.)**

(2) İçişleri Bakanlığı ile;

Belgeli işletmelerin 2007 sayılı Türkiye’de Türk Vatandaşlarına Tahsis Edilen Sanat ve Hizmetler Hakkında Kanun hükümlerinden istisna edilerek çalıştırılabilecek yabancı kişilerin

⁴⁶ 2/7/2018 tarihli ve 700 sayılı KHK’nin 68 inci maddesiyle, bu maddenin birinci fıkrasında yer alan “Bu Kanunun yayımından itibaren bir yıl içinde;” ibaresi madde metninden çıkarılmış ve aynı fıkranın (A) bendinde yer alan “Bakanlar Kurulu” ibaresi “Cumhurbaşkanı” şeklinde değiştirilmiştir.

⁴⁷ Bu alt bendde yer alan “ve Turizmi Geliştirme Fonuna yatırılmasına ilişkin konular” ibaresi 21/2/2001 tarih ve 4629 sayılı Kanunun 7 nci maddesiyle yürürlükten kaldırılmıştır.

meslek ve niteliklerine ilişkin konular.

(3) (Mülga: 24/7/2003-4957/7 md.)

C. Bakanlıkça hazırlanacak yönetmeliklerle düzenlenecek hususlar:

(1) Belge sahiplerinin Bakanlıkla, birbirleri ve müşterileriyle karşılıklı hak ve yükümlülükleri ile bu ilişkilerde uymak zorunda oldukları konular,

(2) Bu Kanunun uygulanmasında cezalarla ilgili usul ve esaslar ile Bakanlık bünyesinde ceza uygulamalarını karara bağlayacak kurulların kimlerden oluşacağı ve ceza hükümlerinin uygulanmasına ilişkin hususlar,

(3) **(Ek: 25/3/2020-7226/11 md.)**⁴⁸ Kültür ve turizm koruma ve gelişim bölgeleri ile turizm merkezleri içinde imar planları ile turizme ayrılan yerlerdeki taşınmazların üzerinde yer alan Bakanlıktan belgeli turizm tesislerinin yüksek nitelikli ve çevreye duyarlı hale getirilmesi için bu tesislerin plan, fen, sağlık ve sürdürülebilir çevre şartlarına uygun yapı ve yapılaşma koşulları ile projelendirilmelerine ilişkin hususlar,

(4) Bu Kanunun uygulanmasında ihtiyaç duyulacak diğer konular.

Kaldırılan hükümler:

Madde 38 – 6086 sayılı Turizm Endüstrisini Teşvik Kanunu ile 1615 sayılı Gümrük Kanununun 12 nci maddesinin Türkiye Turing ve Otomobil Kurumunun triptik veya gümrük geçiş karnelerinin verilmesine ilişkin hükümleri yürürlükten kaldırılmıştır.⁴⁹

Ek Madde 1 – (Ek: 27/10/1988 – 3487/1 md.)⁵⁰

Kültür ve turizm koruma ve gelişim bölgeleri ve turizm merkezleri içerisinde yer alan yıkanmaya mahsus şifalı sıcak ve soğuk maden suları, verilmiş ve kullanılmakta olan haklar ile tapuda müseccel haklar saklı tutulmak üzere, bu Kanun hükümlerine göre turizm yatırımcılarına verilir.⁵¹

10 Haziran 1926 tarih ve 927 sayılı Kanun ile 17/6/1942 tarih ve 4268 sayılı Kanunun 24/5/1957 tarihli ve 6977 sayılı Kanunla değişik 2 nci maddesinde belirtilen kurumların yetkileri, ilan edilen kültür ve turizm koruma ve gelişim bölgeleri ve turizm merkezleri içerisinde kalmak şartıyla Bakanlığa aittir. Ancak, özel idarelerin rüsum ve temettü hakları saklıdır.⁵¹

Kültür ve turizm koruma ve gelişim bölgeleri ve turizm merkezleri içerisinde verilmiş kaynakları tesislerinde tam olarak kullanmayan hak sahiplerinin, bu Kanuna göre çıkarılacak

⁴⁸ 25/3/2020 tarihli ve 7226 sayılı Kanunun 11 inci maddesiyle fıkra (2) numaralı bendinden sonra gelmek üzere bent eklenmiş ve diğer bent buna göre teselsül ettirilmiştir.

⁴⁹ Bu maddenin 1615 sayılı Gümrük Kanununun 12 nci maddesinin yürürlükten kaldırılmasına dair hükmü 18/4/1983 tarih ve 2817 sayılı Kanunun 54 üncü maddesiyle yürürlükten kaldırılmış ve mezkûr maddenin Türkiye Turing ve Otomobil Kurumunun triptik veya gümrük geçiş karnelerinin verilmesine ilişkin hükümleri yeniden yürürlüğe konmuştur.

⁵⁰ 3/6/2007 tarihli ve 5686 sayılı Kanunun 21 inci maddesiyle “içmeye ve yıkanmaya mahsus şifalı sıcak ve soğuk maden sularıyla kaplıcalar” hakkındaki hükümler yürürlükten kaldırılmıştır.

⁵¹ Bu fıkralarda yer alan “turizm alanı ve merkezi” ibareleri ve Geçici Madde 3’teki “turizm alanı” ibaresi; 24/7/2003 tarihli ve 4957 sayılı Kanunun 8 inci maddesinde değiştirilen ibareler kapsamında sayılmadığı halde Kanunda “turizm alanı” tanımının ilga edilmesi ve Kanunla ilgili tutanakların ve gerekçelerin incelenmesinden Kanun Koyucunun amacının bu ibarelerin değiştirilmesini de kapsadığı anlaşıldığından, söz konusu ibareler “kültür ve turizm koruma ve gelişim bölgeleri ve turizm merkezleri” olarak değiştirilmiştir.

yönetmeliğin yürürlüğünden itibaren bir yıl içerisinde, kaynak hakkını tam olarak kullanıp işleteceğini bildirmesi, plan ve projesini Bakanlığa vermesi ve uygun görülmesi şartıyla kaynak hakkından yararlanmaya devam eder. Aksi halde kullanılmakta olan sudan artan miktar Bakanlıkça isteklilerine verilir.⁵¹

Yıkanmaya mahsus şifalı su hakkı almış gerçek ve tüzel kişilerin yararlandıkları kaynak suyu fazlasının tespiti ile yararlanmadıkları kaynak suyu fazlasının işletilme şekil ve şartları, sahalarda yeniden bulunan kaynakların işletilmesine ve diğer hak sahipleriyle olan düzenlemelere ilişkin usul, şekil ve yeterlilikle ilgili hususlar; Sağlık ve Sosyal Yardım, Enerji ve Tabii Kaynaklar bakanlıklarının görüşü alınmak suretiyle Bakanlıkça hazırlanacak yönetmelikte gösterilir.

Ek Madde 2 – (Ek: 30/5/1991 – 3754/2 md.)

Türkiye'ye giriş yapan yabancılara ait karavan ve motokaravanlar bakım, onarım ve kışlamak amacı ile 2 yıla kadar kalabilir ve sahipleri başka bir vasıta ile Türkiye'den ayrılabilir.

Bu amaçla tespit edilecek mahal ve depolarda kışlayabilecek olan yabancılara ait motokaravan ile karavanların kullanılmaları ile kalış usul ve esasları Maliye ve Gümrük Bakanlığının görüşü alınarak Turizm Bakanlığınca bir yönetmelik ile belirlenir.

Ek Madde 3 – (Ek: 30/5/1991 – 3754/2 Md.)

Bakanlık, turizm sektörünü düzenleyecek, geliştirecek, dinamik bir yapı ve işleyişe kavuşturacak tertip ve tedbirleri alırken sektörle ilgili kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının oluşmasına yardımcı olacak her türlü tedbiri alır.

Ek Madde 4- (Ek: 24/7/2003-4957/6 md.)

Kültür ve turizm koruma ve gelişim bölgeleri ve turizm merkezleri dışında, 6831 sayılı Orman Kanununa göre Devlet ormanı sayılan yerler ile 2873 sayılı Milli Parklar Kanunu ve 383 sayılı Özel Çevre Koruma Kurumu Kurulmasına Dair Kanun Hükmünde Kararname gereğince tespit ve ilân edilen yerlerde turizm yatırımı için arazi tahsisi Çevre ve Orman Bakanlığının uygun görüşü alındıktan sonra Bakanlıkça yapılır.

(Değişik ikinci fıkra: 27/5/2004-5178/8 md.) Kültür ve turizm koruma ve gelişim bölgelerinde yer alan mera, yaylak ve kışlakların tahsis amacı 25.2.1998 tarihli ve 4342 sayılı Mera Kanunu hükümlerine göre değiştirilir.

Ek Madde 5 – (Ek: 23/5/2019-7175/10 md.) (Değişik:18/7/2021-7334/16 md.)

Ormanlık alanlar üzerinde bulunan ve 6831 sayılı Kanunun 17 nci maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca turizm maksatlı izin verilen alanlarda Orman Genel Müdürlüğü sabit kıymetlerine alınan tesislerden konaklama amaçlı kullanılması mümkün olan yerler ile her tür ve kapasitede konaklama tesisi içeren mesire yerlerini tahsis etmeye, gelirleri Orman Genel Müdürlüğüne ait olmak üzere sadece Bakanlık yetkilidir. **(Ek cümle:25/10/2023-7464/15 md.)** Orman sayılan alanlarda sadece çadır ve karavan içeren kamp alanları yapılması ve işletilmesi amacıyla ilgili mevzuatı uyarınca Orman Genel Müdürlüğü tarafından kiralama yapılabilir, bu

şekilde kiralanan taşınmazların tahsis amacı ve kullanım şekli değiştirilemez. Bu madde kapsamında kalan yerlerin Bakanlığa tahsisi ile Bakanlık tarafından yatırımcılara tahsis edilmesinde 8 inci madde hükümleri uygulanır. (Mülga cümle:25/10/2023-7464/15 md.)⁵²

Ek Madde 6 – (Ek:23/5/2019-7175/10 md.)

Su altında korunması gerekli kültür ve tabiat varlıklarının bulunduğu bölgelerden Bakanlıkça belirlenen yerlerde turizm ve sportif amaçlı dalış yapılabilir. Askerî yasak bölgeler ve güvenlik bölgelerinde ise Millî Savunma Bakanlığının uygun görüşü alınarak turizm ve sportif amaçlı dalış yapılabilir. Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar, Millî Savunma Bakanlığının uygun görüşü alınarak Bakanlıkça yürürlüğe konulacak yönetmelikle belirlenir.

Geçici Madde 1 – 6086 sayılı Turizm Endüstrisini Teşvik Kanunu uyarınca alınmış olan turizm müessesesi kuruluş belgesi ile turizm müessesesi işletme belgelerinin bu Kanunun 37 nci maddesi (A) fıkrası (2) numaralı bendinde sözü geçen yönetmeliğin yürürlüğe girişinden itibaren en geç üç yıl içinde değiştirilmesi zorunludur. Değiştirme işlemleri her türlü vergi, resim ve harçtan muaftır.

Geçici Madde 2 – (Mülga : 18/4/1983 – 2817/54 Md.)

Geçici Madde 3 – Bu Kanunun 4 ve 37 nci madde (A) (1) bendi esaslarına göre kültür ve turizm koruma ve gelişim bölgeleri ve turizm merkezleri ilan edilinceye kadar; Turizm İşleri Yüksek Koordinasyon Kurulu, bu Kanunun uygulanması için turizm alanı ve kültür ve turizm koruma ve gelişim bölgeleri ve turizm merkezlerini ilan etmeye yetkilidir.

Geçici Madde 4 – 3222 sayılı Telsiz Kanununda bu konuda yeniden düzenleme yapılınca kadar, Genelkurmay Başkanlığı, Ulaştırma Bakanlığı ve Bakanlıkça müştereken belirlenecek esaslar dahilinde, yatlarda telsiz ve teçhizatı bulundurulabilir ve kullanılabilir.

Geçici Madde 5 – Bu Kanun uyarınca çıkarılması gereken yönetmelikler yürürlüğe girinceye kadar, aynı konularda 6086 sayılı Turizm Endüstrisini Teşvik Kanunu uyarınca çıkarılmış bulunan tüzük ve yönetmelikler ile anılan kanunun 11,12 ve 13 ncü maddelerinin bu kanuna aykırı olmayan hükümlerinin uygulanmasına devam olunur.

Geçici Madde 6 – Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan yerlerde yapılmış, belgeli faal turizm işletmelerine ait tesisler hakkında, bu Kanunun 6 ncı maddesi kapsamına giren yapıların yıkım kararlarının uygulanması 1982 yıl sonuna kadar ertelenir.

⁵² 25/10/2023 tarihli ve 7464 sayılı Kanunun 15 inci maddesiyle bu fıkranın birinci cümlesinde yer alan “fıkrası uyarınca” ibaresinden sonra gelmek üzere “turizm maksatlı izin verilen alanlarda” ibaresi eklenmiş, “olanlar ile kültür ve turizm koruma ve gelişim bölgeleri ile turizm merkezleri içinde ve bu bölge ile merkezlerin dışında olmakla birlikte denize kıyısı olan ilçelerde, içerisinde” ibaresi “olan yerler ile” şeklinde “konaklama tesisi bulunan” ibaresi “konaklama tesisi içeren” şeklinde değiştirilmiş cümleye “ait olmak üzere” ibaresinden sonra gelmek üzere “sadece” ibaresi eklenmiştir.

Geçici Madde 7- (Ek: 24/7/2003-4957/9 md.)

Bu Kanunun yayımı tarihinden önce tespit ve ilân edilen turizm bölgeleri, turizm alanları ve turizm merkezleri yürürlükte olup, bu bölge, alan ve merkezler “kültür ve turizm koruma ve gelişim bölgeleri” ve “turizm merkezleri” için uygulanacak hükümlere tâbidir.

Geçici Madde 8- (Ek: 24/7/2003-4957/9 md.)

Bu Kanunun yayımı tarihinden önce onaylanmak üzere Bayındırlık ve İskân Bakanlığına intikal ettirilmiş bulunan plânlarla ilgili iş ve işlemler Bayındırlık ve İskân Bakanlığınca tamamlanarak onaylanır.

Geçici Madde 9- (Ek: 7/5/2008-5761/6 md.)

24/11/2007 tarihinden önce, ön izin ve kesin tahsis aşamasındaki orman sayılan yerlere ilişkin verilen izinlerden ilgisinin otuz gün içerisinde talepte bulunması halinde bu Kanun hükümlerine uygunluğu tespit edilen tahsislere kaldığı yerden devam edilir.

Birinci fıkrada belirtilen tarihten önce Çevre ve Orman Bakanlığınca 6831 sayılı Orman Kanunu hükümlerine göre verilen ön izinlere ait dosyalar bu madde kapsamında değerlendirilmek üzere Bakanlığa devredilir.

Geçici Madde 10- (Ek: 25/3/2020-7226/12 md.)

Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte, genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinde mesleğe özel yarışma sınavına tabi tutulmak suretiyle girilen ve belirli bir yetiştirme programı sonrası yeterlik sınavına tabi tutularak müfettiş, denetçi ve kontrolör kadrolarında yardımcılık veya stajyerlikte geçen süreler dâhil en az beş yıl görev yapmış olanlar ile aynı sürede görev yapmış olmak kaydıyla daha önce bu unvanları ihraz etmiş olanlar arasından, yapılacak yazılı ve/veya sözlü sınav sonucunda başarılı olanlar, Bakan tarafından 31/12/2020 tarihine kadar durumlarına uygun müfettiş veya başmüfettiş kadrolarına naklen atanabilirler. Bu şekilde atananların sayısı yirmiyi geçemez.

Bu maddeye göre atananların yardımcılık veya stajyerlik kadrolarında geçirdikleri süreler, Kültür ve Turizm Bakanlığı müfettiş yardımcısı kadrolarında; müfettiş, denetçi ve kontrolör unvanlı kadrolarda geçirdikleri süreler Kültür ve Turizm Bakanlığı müfettişi kadrolarında geçirilmiş sayılır.

Geçici Madde 11 – (Ek: 18/7/2021-7334/17 md.)

Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte ilgili idaresinden alınmış işyeri açma ve çalışma ruhsatı ile faaliyette bulunan ve turizm işletmesi belgesi bulunmayan konaklama tesislerine, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl içinde Bakanlığa başvurmaları halinde basit konaklama turizm işletmesi belgesi verilir. Aynı süre içerisinde turizm işletmesi belgesi alan konaklama tesislerinin basit konaklama turizm işletmesi belgesi alması zorunlu değildir.

Basit konaklama turizm işletmesi belgeli tesisler; 13 üncü, 14 üncü, 18 inci, 19 uncu

ve 20 nci maddeler hariç bu Kanuna, 1593 sayılı Kanunun 178 inci maddesine, 222 sayılı Kanunun 61 inci maddesine, 4250 sayılı Kanunun 9 uncu maddesine tabidir. Ancak bu işletmeler için 4250 sayılı Kanunun 9 uncu maddesinin ikinci fıkrasındaki mesafe şartı aranır. Bunların mevcut işyeri açma ve çalışma ruhsatı kapsamındaki hakları devam eder.

Birinci fıkrada belirtilen süre içerisinde basit konaklama turizm işletmesi belgesi almak için başvuruda bulunmayan konaklama tesisleri faaliyette bulunamaz. Bu tesislerin, işyeri açma ve çalışma ruhsatı Bakanlıkça yapılan bildirim üzerine yetkili idare tarafından bir ay içinde iptal edilir ve faaliyetlerine son verilir.⁵³

Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte faaliyette bulunan konaklama içermeyen müstakil plaj işletmelerine, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir ay içerisinde turizm işletmesi belgesi almak için Bakanlığa başvuruda bulunmaları halinde turizm işletmesi belgesi verilir. Bu süre içerisinde başvuruda bulunmayan ve Bakanlıkça yapılacak denetim sonucunda belirlenen kriterleri taşımadığı veya sonradan kaybettiği anlaşılan işletmelerin belgeleri iptal edilir. Belgesi iptal edilen işletmelerin, yetkili idare tarafından bir ay içinde işyeri açma ve çalışma ruhsatı iptal edilir ve faaliyetlerine son verilir.⁵⁴

Bu madde kapsamında belgelendirilecek konaklama tesisleri ve plaj işletmelerinin nitelikleri ve denetimlerine ilişkin konular ile belgelendirme usul ve esasları Bakanlıkça yürürlüğe konulacak yönetmelikle belirlenir.

Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce Bakanlıktan belge almadan faaliyetine devam eden deniz turizmi tesislerinin bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren üç yıl içinde turizm işletmesi belgesi almaları zorunludur. Bu süre sonunda belge alamamaları durumunda, bu tesisler hakkında 33 üncü maddenin birinci fıkrasının (m) bendi ile altıncı fıkrası hükümleri uygulanır. Bu fıkranın uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar ile bu fıkra kapsamında belgelendirilecek deniz turizmi tesislerinin nitelikleri ve denetimlerine ilişkin konular 37 nci maddenin (A) fıkrasının (4) numaralı bendine dayanılarak yürürlüğe konulacak yönetmelikle belirlenir.

Geçici Madde 12 – (Ek: 18/7/2021-7334/18 md.)

Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce mevzuatı uyarınca orman sayılan alanlar ve milli parklar üzerinde, turizm yatırımı gerçekleştirilmek amacıyla, Tarım ve Orman Bakanlığınca konaklama ve kış turizm merkezlerindeki günübirlik ile mekanik tesis hattı amaçlı yapılan kiralama sözleşmeleri ile ön izin ve kesin izin verilen, bu izne bağlı olarak Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca irtifak hakkı tesis edilen veya kullanma izni verilen yatırımcı ve işletmecilerin sözleşmeleri; bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren söz konusu kiralama, ön izin, kesin izin, irtifak hakkı veya kullanma iznine ilişkin olarak varsa açılan

⁵³ Anayasa Mahkemesinin 17/10/2024 Tarihli ve E: 2021/100, K: 2024/174 Sayılı Kararı ile bu fıkra iptal edilmiştir. Kararın Resmî Gazete’de yayımlanmasından başlayarak dokuz ay sonra (24/12/2025) yürürlüğe gireceği hüküm altına alınmıştır.

⁵⁴ Anayasa Mahkemesinin 17/10/2024 Tarihli ve E: 2021/100, K: 2024/174 Sayılı Kararı ile bu fıkra iptal edilmiştir. Kararın Resmî Gazete’de yayımlanmasından başlayarak dokuz ay sonra (24/12/2025) yürürlüğe gireceği hüküm altına alınmıştır.

davalardan tüm yargılama giderleri üstlenilerek kayıtsız ve şartsız olarak feragat edilmesi, ödenmesi gereken herhangi bir borcunun bulunmaması ve bir yıl içinde başvurulması halinde Bakanlıkça yeniden belirlenecek bedel ve tahsis koşullarının kabul edilerek yeniden sözleşme düzenlenmek suretiyle, bu Kanunun 8 inci maddesine uyarlanır. Bu şekilde uyarlanan sözleşmeler kapsamında tespit edilen yeni bedeller ilgili idareler tarafından tahsil edilmeye devam edilir.⁵⁵

2873 sayılı Kanun gereğince tespit ve ilân edilen yerlerde, Tarım ve Orman Bakanlığınca, bu maddeyi ihdas eden Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce üzerinde konaklama tesisi yapılması amacıyla ihalesi yapılmış veya sözleşmeye bağlanmış yerler hakkında, sözleşme süresi boyunca ilgili mevzuat hükümleri uygulanır.

8 inci maddenin (A) fıkrasının (4) numaralı bendi kapsamında bulunan yerlerden bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce Tarım ve Orman Bakanlığınca verilen izinler ve yapılan kiralamalar uyarınca Tarım ve Orman Bakanlığı döner sermayesine gelir kaydedilen bedellerin tahsiline döner sermaye tarafından devam edilir. Gelirleri Tarım ve Orman Bakanlığı döner sermayesine kaydedilen bu yerlerin sözleşme süresi sonunda Kültür ve Turizm Bakanlığınca yeniden tahsis edilmesi durumunda da bedeller Tarım ve Orman Bakanlığı döner sermayesi tarafından tahsil edilir.

⁵⁵ 1/7/2022 tarihli ve 7417 sayılı Kanunun 36 ncı maddesiyle bu fıkranın birinci cümlesine “konaklama” ibaresinden sonra gelmek üzere “ve kış turizm merkezlerindeki günübirlik ile mekanik tesis hattı” ibaresi eklenmiştir.

Geçici Madde 13 – (Ek: 18/7/2021-7334/19 md.)

Orman sayılan alanlarda, 15/5/2008 tarihinden önce kesin tahsisi yapılmış turizm yatırımları için bunların tahsis edildiği tarihte yürürlükte olan yapılaşmaya esas inşaat hakkı, tahsis süresi sonuna kadar kullanılabilir.

Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce Bakanlık tarafından yapılan ücretsiz girişli günübirlik tesis ile 9 uncu maddenin (b) bendinde belirtilen tesisler için ağaçlandırma ve bakım bedeli ile orman köylüleri kalkındırma geliri ve ücretsiz girişli günübirlik tesisin bütünüleyici unsuru olan denizle bağlantısını sağlayan kıyı kullanımlarında Devlet İhale Kanununun 75 inci maddesinden doğan bedeller tahsil edilmez, varsa tahsil edilmiş olanlar iade edilmez.⁵⁶

Geçici Madde 14 – (Ek: 18/7/2021-7334/20 md.)

Bu maddenin yürürlük tarihinden önce onaylanmak üzere Çevre ve Şehircilik Bakanlığına intikal ettirilmiş bulunan plânlarla ilgili iş ve işlemler Bakanlığın görüşü alınarak Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca tamamlanarak sonuçlandırılır.

Geçici Madde 15 – (Ek: 18/7/2021-7334/21 md.)

Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte, genel bütçe ve özel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinde mesleğe özel yarışma sınavına tabi tutulmak suretiyle girilen ve belirli bir yetiştirme programı sonrası yeterlik sınavına tabi tutularak müfettiş, denetçi, denetmen ve kontrolör kadrolarında yardımcılık veya stajyerlikte geçen süreler dâhil en az beş yıl görev yapmış olanlar ile aynı sürede görev yapmış olmak kaydıyla daha önce bu unvanları ihraz etmiş olanlar arasından, yapılacak yazılı ve/veya sözlü sınav sonucunda başarılı olanlar, 31/12/2021 tarihine kadar durumlarına uygun kontrolör veya başkontrolör kadrolarına naklen atanabilirler. Bu şekilde atananların sayısı kırkı geçemez.

Bu maddeye göre atananların yardımcılık veya stajyerlik kadrolarında geçirdikleri süreler, Kültür ve Turizm Bakanlığı stajyer kontrolör kadrolarında; müfettiş, denetçi, denetmen ve kontrolör unvanlı kadrolarda geçirdikleri süreler Kültür ve Turizm Bakanlığı kontrolör kadrolarında geçirilmiş sayılır.

Plaj işletmelerinin başvuru sürelerinin uzatımı:

Geçici Madde 16- (Ek: 1/7/2022-7417/37 md.)

Müstakil plaj işletmelerine turizm işletmesi belgesi verilmesine ilişkin olarak; 5 inci maddenin altıncı fıkrası kapsamında kalan ve 28/7/2022 tarihine kadar işyeri açma ve çalışma ruhsatı alan işletmelerin yedi günlük başvuru süresi ile geçici 11 inci maddenin dördüncü fıkrası kapsamında kalan işletmelerden bir aylık süresi içerisinde başvuru yapmayanların başvuru süresi 28/7/2022 tarihine kadar uzatılmıştır.

⁵⁶ 3/11/2022 tarihli ve 7420 sayılı Kanunun 11 inci maddesiyle bu fıkra "orman köylüleri kalkındırma geliri" ibaresinden sonra gelmek üzere "ve ücretsiz girişli günübirlik tesisin bütünüleyici unsuru olan denizle bağlantısını sağlayan kıyı kullanımlarında Devlet İhale Kanununun 75 inci maddesinden doğan bedeller" ibaresi eklenmiştir.

Geçici Madde 17- (Ek: 3/11/2022-7420/12 md.) (İptal: Anayasa Mahkemesinin 5/11/2024 Tarihli ve E: 2023/9, K: 2024/183 Sayılı Kararı ile.)

Geçici Madde 18- (Ek: 25/10/2023-7464/16 md.)

Bu Kanunun geçici 12 nci maddesinin birinci fıkrası kapsamındaki başvurular için 30/4/2024 tarihine kadar ek süre verilmiştir. Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce 8 inci maddenin (A) fıkrasının (4) numaralı bendi ve ek 5 inci madde kapsamında düzenlenen sözleşmeler de aynı tarihe kadar Bakanlığa başvurulması halinde, geçici 12 nci maddede belirlenen koşullarla, bu Kanunun 8 inci maddesine uyulanır. Bu şekilde uyarlanan sözleşmeler kapsamında tespit edilen yeni bedeller ilgili idareler tarafından tahsil edilmeye devam edilir.

8 inci maddenin (A) fıkrasının (4) numaralı bendi kapsamında bulunan yerlerden bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce Tarım ve Orman Bakanlığınca, üzerinde konaklama tesisi yapılması amacıyla ihalesi yapılmış veya sözleşmeye bağlanmış yerler hakkında, sözleşme süresi boyunca ilgili mevzuat hükümleri uygulanır. Bu kapsamda verilen izinler ve yapılan kiralamalar uyarınca Tarım ve Orman Bakanlığı döner sermayesine gelir kaydedilen bedellerin tahsiline döner sermaye tarafından devam edilir. Gelirleri Tarım ve Orman Bakanlığı döner sermayesine kaydedilen bu yerlerin sözleşme süresi sonunda Bakanlıkça yeniden tahsis edilmesi durumunda da bedeller Tarım ve Orman Bakanlığı döner sermayesi tarafından tahsil edilir.

Geçici Madde 19- (Ek: 25/10/2023-7464/17 md.)

Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce işyeri açma ve çalışma ruhsatı düzenlenmiş olan ve turizm işletmesi belgesi bulunmayan ancak, ruhsat tarihinden itibaren henüz bir yıllık turizm işletmesi belgesi alınması süresi dolmamış olan konaklama işletmelerinin, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren üç ay içerisinde Bakanlığa başvurmaları, altı ay içerisinde de turizm işletmesi belgesi alması zorunludur. Üç ay içerisinde başvuruda bulunmayan veya altı ay içinde turizm işletmesi belgesi alamayan konaklama işletmeleri faaliyette bulunamaz. Bu işletmelerin işyeri açma ve çalışma ruhsatı Bakanlıkça yapılan bildirim üzerine yetkili idare tarafından bir ay içinde iptal edilir ve faaliyetlerine son verilir.

Yürürlük:

Madde 39 – Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme:

Madde 40 – Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

12/3/1982 TARİHLİ VE 2634 SAYILI ANA KANUNA

İŞLENEMEYEN HÜKÜMLER:

1) 7/8/1997 tarih ve 4302 sayılı Kanunun Geçici Maddeleri:

Geçici Madde 1– Bu Kanunun yürürlüğe girmesinden önce Turizm Bakanlığı tarafından izin verilmiş bulunan talih oyunları işletmelerinin izinleri, bu Kanunun Resmi Gazetede yayımlanmasını izleyen günden başlayarak 6 ay sonra herhangi bir bildirimle gerek olmaksızın kendiliğinden hükümsüz olur. Bu tarihten sonra bu işletmelerin faaliyetlerine hiçbir şekilde izin verilmez.

Geçici Madde 2 – Faaliyet yasağının başladığı tarihten itibaren talih oyunları işletmelerinde bulunan oyun alet ve makinalarının ve bunlarla ilgili diğer eşyaların saklanması, yurt dışına ihracına ve diğer hususlarla ilgili tedbirleri almaya ve buna ilişkin usul ve esasları düzenlemeye Turizm Bakanlığı yetkilidir.

2634 SAYILI KANUNA EK VE DEĞİŞİKLİK GETİREN MEVZUATIN VEYA ANAYASA MAHKEMESİ TARAFINDAN İPTAL EDİLEN HÜKÜMLERİN YÜRÜRLÜĞE GİRİŞ TARİHİNİ GÖSTERİR LİSTE

Değiştiren Kanunun/ KHK'nin/İptal Eden Anayasa Mahkemesi Kararının Numarası	2634 Sayılı Kanunun Değişen veya İptal Edilen Maddeleri	Yürürlüğe Giriş Tarihi
2817	12, 38, Geçici Madde 2	20/4/1983
3487	Ek Madde 1	5/11/1988
3492	30	16/11/1988
3754	16, Ek Madde 2, Ek Madde 3	6/6/1991
KHK/491	29	19/8/1993
4302	19	10/8/1997
4629	21, 22, 23, 37	1/1/2002 tarihinden geçerli olmak üzere 3/3/2001 tarihinde
4817	18	6/3/2003
4957	3, 7, 8, 13, 14, 37, Ek Madde 1, Ek Madde 4, Geçici Madde 7, Geçici Madde 8	1/8/2003
5178	Ek Madde 4	8/6/2004
5571	3, 8, 26, 27, 28, 29, 33, 34 ve 37 7	13/1/2007 13/1/2007 tarihinden itibaren 3 ay sonra

Değiştiren Kanunun/ KHK'nin/İptal Eden Anayasa Mahkemesi Kararının Numarası	2634 Sayılı Kanunun Değişen veya İptal Edilen Maddeleri	Yürürlüğe Giriş Tarihi
5686	Ek Madde 1	13/6/2007
5728	31, 32, 35, 36	8/2/2008
5761	3, 8, 10, 30, 34 ve Geçici Madde 9	15/5/2008
Anayasa Mahkemesi'nin 29/1/2014 tarihli ve E.: 2013/108, K.: 2014/15 sayılı Kararı	8	9/5/2014
KHK/700	3, 8, 13, 28, 37	24/6/2018 tarihinde birlikte yapılan Türkiye Büyük Millet Meclisi ve Cumhurbaşkanlığı seçimleri sonucunda Cumhurbaşkanının andiçerek göreve başladığı tarihte (9/7/2018)
7175	3, 8, 9, 27, 29, 31, 32, 33, 34, Ek Madde 5, Ek Madde 6	1/6/2019
7226	8, 37. Geçici Madde 10	26/3/2020
7334	3, 4, 5, 6, 7, 8, 11, 26, 27, 29, 30, 31, 32, 33, 34, Ek Madde 5, Geçici Madde 11, Geçici Madde 12, Geçici Madde 13, Geçici Madde 14, Geçici Madde 15	28/7/2021
7417	Geçici Madde 12, Geçici Madde 16	5/7/2022
7420	6, Geçici Madde 13, Geçici Madde 17	9/11/2022
7464	3, 5, 8, Ek Madde 5, Geçici Madde 18, Geçici Madde 19	2/11/2023
Anayasa Mahkemesinin 5/11/2024 Tarihli ve E: 2023/9, K: 2024/183 Sayılı Kararı	6, Geçici Madde 17	9/1/2025